FILM.SK

10 Sk/Kč

II

mesačník o filmovom dianí na Slovensku

2002 www.filmsk.sk

premiéry slovenských filmov

Útek do Budína

Quartétto

In memoriam

Martin Slivka

Útek do Budína

Iná forma komunikácie podľa

Mony Hafsahl

recenzia

Kruté radosti

Distribúcia slovenských filmov

Slovenský film 2002, 4. MFF Bratislava

Slovenský filmový ústav

Grösslingová 32, 811 09 Bratislava

Novinka z edičného oddelenia

Paul Virilio: Stroj videnia

Text popredného predstaviteľa súčasného francúzskeho myslenia Paula Virilia je esejistickým pohľadom na dejiny videnia od renesancie až po súčasnosť. Autor v ňom sleduje premeny pojmu reprezentácia, podmienené používaním rôznych optických prístrojov v priebehu jednotlivých období, ktoré poznačili logiku obrazu, aj jeho vnímanie. V piatich samostatných kapitolách, nazvaných Topografická amnézia, Menej ako obraz, Verejný obraz, Skrytá kamera a Stroj videnia sa Virilio pokúša uchopiť rozličné polohy, aké môže v rozdielnych kontextoch nadobudnúť vzťah medzi videným objektom a vidiacim subjektom. Pohybuje sa pritom v priestoroch neraz vzájomne vzdialených: od umenia cez oblasť medializácie až po svet techniky.

V predaji od októbra 2002 vo vybraných slovenských kníhkupectvách.

Kontakt: Marína Kuruczová, Slovenský filmový ústav, Grösslingová 32, 811 09 Bratislava, tel.: 02/57 10 15 11, fax: 02/52 96 34 61, e-mail: sfu@sfu.sk

NA ÚVOD

Priatelia,

komplexná slovenská prehliadka ročnej domácej tvorby v oblasti hranej, dokumentárnej i animovanej tvorby, bratislavský medzinárodný festival s významnou účasťou zahraničných hostí a s už významným renomé v európskom kontexte, v priebehu dvoch mesiacov tri premiéry celovečerných hraných slovenských filmov, z toho jeden autorský debut a v rovnakom čase tri erudované filmové publikácie z oblasti faktografickej literatúry, filmológie a filmovej scenáristiky, ďalej dve DVD venované dvom z najvýznamnejších slovenských režisérov, prvé 3D kino, nové autokino... Nie je to všetko, ale je to všetko v priebehu posledného štvrťroka roku 2002 na Slovensku. A nakrúca sa. Skoro ako v normálne fungujúcej kinematografii a audiovízii. Chýba síce legislatíva, financie na krytie filmových aktivít, kvalitných scenárov je ako šafránu a nemálo tvorcov sa venuje práci v iných alebo len málo príbuzných oblastiach filmu. Filmová kritika a veda takmer neexistujú, distribúcia slovenských filmov je až druhoradá, návštevnosť slovenských filmov zanedbateľná a slovenský divák súčasnú slovenskú kinematografiu takmer nepozná, ak ho vôbec aspoň trocha zaujíma. Dokonalý priestor, v ktorom treba upratať alebo naopak urobiť ešte väčší neporiadok. Bipolárnosť, aj ambivalentnosť v histórii slovenskej kinematografie boli príznačné, nie však v jej krajne existenčnej podobe. Len čas ukáže, či je to tentoraz začiatok alebo koniec.

Simona Nôtová – Tušerová

FILM.SK

OBJEDNÁVKOVÝ KUPÓN NA ROK 2002

Meno/Firma: .....

Ulica/Číslo: .....

Mesto/PSČ: .....

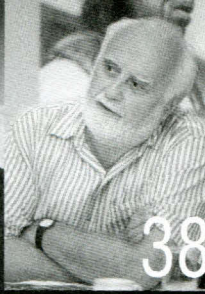
Objednávam si:
a/ ročné predplatné za 120 Sk
b/ polročné predplatné za 60 Sk

Platbu za predplatné uskutočním týmto spôsobom:
a/ Poštovou poukážkou typu „C" na adresu:
L.K.Permanent spol. s r.o., poštový priečinok 4, 834 14 Bratislava 34
b/ Predplatením vystavenej faktúry
IČO/DIČ .....
(nehodiace sa škrtnite)

Kontakt:
tel.: 02/44 45 37 11, fax: 02/44 37 33 11
e-mail: lkperm@lkpermanent.sk www.isnet.sk/lkpermanent

OBSAH

3	⇔	**PLUS/MÍNUS** v slovenskej kinematografii
3	⇔	**REAKCIE** čitateľov alebo priestor na iný názor
4 – 8	⇔	**KALENDÁRIUM** filmových podujatí mesiaca
9	⇔	**KALENDÁRIUM** alebo prehliadka Slovenský film 2002
10 – 11	⇔	**KALENDÁRIUM** alebo 4. MFF Bratislava 2002
12 – 19	⇔	**NOVÉ FILMY** pre premiérové kiná
19	⇔	Správy **Z FILMOVÉHO DIANIA**
20 – 22	⇔	**ROZHOVOR** s kostýmovou výtvarníčkou Monou Hafsahl alebo iná forma komunikácie
23	⇔	**AKO ĎALEJ, ABSOLVENT?** alebo na otázku odpovedá Juraj Lehotský
24 – 26	⇔	**TÉMA** mesiaca alebo distribúcia slovenských filmov
27	⇔	**NOVINKY** alebo historický Útek do Budína Miloslava Luthera
28 – 29	⇔	**NOVINKY** alebo debut Quartétto Laury Sivákovej
30 – 31	⇔	Správy **Z FILMOVÉHO DIANIA**
32 – 33	⇔	**RECENZIA** alebo nový film Kruté radosti v starých šatách
34 – 35	⇔	**OHLASY** alebo po premiére filmu Kruté radosti
36 – 37	⇔	**OHLASY** alebo slovenský exilový režisér Leopold Lahola knižne
37	⇔	Správy **Z FILMOVÉHO DIANIA**
38 – 39	⇔	**IN MEMORIAM** alebo spomienka na prof. Martina Slivku
40	⇔	Správy **Z FILMOVÉHO DIANIA** alebo uzávierky termínov na festivaly a granty
41 – 46	⇔	**PROGRAMY** filmových klubov, kín a multiplexov alebo kam dnes večer
47	⇔	**DIGITÁLNA KINEMATOGRAFIA VI.**
48	⇔	**REBRÍČKY A JUBILEÁ**

SLOVENSKÝ FILMOVÝ ÚSTAV
SLOVAK FILM INSTITUTE

Film.sk
Mesačník o filmovom dianí na Slovensku
3. ročník
Vydavateľ: Slovenský filmový ústav
Adresa redakcie: Film.sk
Slovenský filmový ústav
Grösslingová 32
811 09 Bratislava
tel.: 02/52 73 32 12
fax: 02/52 73 32 14
e-mail: filmsk@sfu.sk
Šéfredaktorka:
Simona Nôtová-Tušerová
Tajomníčka redakcie:
Dáša Čiripová
Redakčná rada: Peter Dubecký
generálny riaditeľ SFÚ
Štefan Vrašťiak
vedúci videotéky SFÚ
Miroslav Ulman
vedúci infocentra SFÚ
Marian Brázda
vedúci edičného oddelenia SFÚ
Ľubica Mistríková
vedúca kancelárie AIC – SFÚ
Simona Nôtová-Tušerová
šéfredaktorka Film.sk
Design: Marek Borovský
Grafická úprava:
Miroslav Grnja
Litografie a osvit: Dolis, spol. s r.o.
Tlač: Žilinské tlačiarne
Hviezdoslavova 42, 011 33 Žilina
Uzávierka čísla 11/2002:
14. 10. 2002
Text neprešiel jazykovou úpravou.
Názory redakcie sa nemusia zhodovať s názormi prispievateľov.
Foto na titulnej strane:
Útek do Budína – Saturn Entertainment.
Film.sk vychádza s podporou MK SR.
ISSN 1335 – 8286

INTERLAN
Computer Networks
www.interlan.sk

Scriptorium musicum
hudobné vydavateľstvo
www.scriptorium.sk

Martin Šulík, režisér: *„Potešila ma premiéra Nvotovho filmu Kruté radosti, mám radosť, že naň ľudia chodia a že v Auparku museli predĺžiť termín premietania. Potešil som sa z prehliadky Tri dni dokumentu, ktoré boli v Bratislave. Veľmi sa mi páčil film Miša Suchého Home video a film Georga Mischa Pochádzam odnikiaľ. Radosť nemám z toho, že sa filmárska obec a ministerstvo kultúry nedokázali zjednotiť na zmysluplnej verzii zákona o audiovizuálnom fonde."*

Dagmar Ditrichová, dramaturg: *„V poslednom čase ma potešili dva nové filmy, na ktorých sa koproducentsky podieľala Slovenská televízia – Útek do Budína Miloslava Luthera a Kruté radosti Juraja Nvotu. Obom titulom prajem úspešný distribučný štart (Kruté radosti, ktoré sa už hrajú v kinách, majú vraj dobrú návštevnosť), aby si našli čo najviac divákov. Bez ich záujmu a podpory, bez ich zvedavosti a potreby chodiť na slovenské filmy sa kinematografia u nás len sotva zregeneruje. Takže kto chce vidieť súčasné charaktery v dobových kostýmoch (len zdanlivé protirečenie) a v nejednoznačných vzťahoch, nech neváha. Poctivé, pôsobivé, profesionálne – bez toho, aby sa tvárili alebo konštruovali modely – zdanlivo jednoducho a prirodzene rozprávajú o dôležitých veciach života. Nenudia, nemoralizujú a na konci ste prekvapení, ako vás citovo zasiahli! Mrzí ma – ale nie je to mínus len minulého mesiaca, ale priam hrozivý deficit mnohých rokov – že kvalitných pôvodných scenárov je ako šafránu. Obvykle sa traduje, že našu kinematografiu likviduje nedostatok prostriedkov. Iste, všetci sa na tejto jednoduchej pravde zhodnú, ale vieme vôbec o čom, ako, pre akého diváka nakrúcať, keby nám náhodou z neba spadli desiatky miliónov? Odpovie nám – aspoň čiastočne – na tieto pochybnosti pripravovaná scenáristická súťaž pre mladých tvorcov do 35 rokov?"*

PLUS/MINUS

Po jánošíkovsky - od buka do buka

Ad.: Plus/mínus, Film.sk 10/2002, s. 3

Pani Denisa Žideková reaguje na jednu vetu z môjho septembrového príspevku v ankete Plus/mínus rozsahom viac ako dvojnásobne väčším. Nuž, je „nezávislá novinárka" a teda písať vie (aj keď nie práve slovo „apropo"). Horšie je to u nej už s čítaním, lebo v návale spravodlivého rozhorčenia si akosi zabudla prečítať, že prípravu filmu o Jánošíkovi považujem za *plus*. Zato sa kdesi dočítala, že kuloárne správy pokladám za „najhorúcejšiu novinku", v mojom texte to však rozhodne nebolo. Neviem, aké má autorka skúsenosti s bulvárom (ja žiadne), ale informáciu o nezhodách medzi režisérkou a producentom mám z dôveryhodného zdroja. Pod bombastickou reklamnou kampaňou som mal na mysli nielen karlovarskú akciu, ale aj „nadživotné" plagáty k ešte neexistujúcemu (!) filmu. O tom, že v tom nie som sám, svedčí napríklad aj glosa D. Křivánkovej v Lidových novinách (pozri KŽ č. 29 – 30/2002). Pravda, každý môže mať názor na to, čo je a čo nie je bombastická reklamná kampaň. Ani na chvíľu nepochybujem o tom, že svoj názor môže mať i nezávislá novinárka, manželka producenta filmu o Jánošíkovi, pani Denisa Žideková.

Jaroslav Hochel
(autor je filmový publicista)

REAKCIE

NOVEMBER 2002

Filmové podujatia na Slovensku

6. november o 17.00 hod.

Profily slovenských dokumentaristov
(miesto konania – Bratislava – Filmový klub ic.sk)
Slovenský filmový zväz (SFZ) aj tento rok organizuje večery s tvorcami dokumentárnych filmov, spojené s premietaním ukážok z ich tvorby a s diskusiou. Cyklus Profily bude venovaný tvorbe režiséra Rudolfa Urca a jeho filmom *Tri spomienky* (1964), *Nekonečná kronika* (1967), *Obec plná vzdoru* (r. L. Kudelka, dramaturgia R. Urc, 1969), *Mesto na Dunaji* (1985) a *V osídlach moci* (2001). Večer zostavil a moderuje Viliam Jablonický.

7. – 9. november

Hladné oko 2: Francúzsky avantgardný a experimentálny film
(miesto konania – Bratislava – Filmový klub ic.sk)
Projekt Hladné oko 2 sa ako séria špecializovaných prehliadok a seminárov, venovaných avantgardnému a experimentálnemu filmu, rozbehol v roku 2000 vďaka podpore SCCA a spolupráci s Katedrou filmovej vedy FTF VŠMU a Slovenským filmovým ústavom (SFÚ). Jeho primárnym cieľom je predstavovanie celkom odlišných, marginalizovaných prejavov vizuality, na okraj odsúvaných spôsobov filmovej reči. Ambíciou každej časti seminára je postupné približovanie tohto „spodného" prúdu kinematografie. V ďalšom pokračovaní HO 2 sa diváci aspoň čiastočne zoznámia s francúzskym avantgardným a experimentálnym filmom od 20-tych rokov minulého storočia až po súčasnosť. V programe prehliadky figurujú slávne a známe filmy od Mana Raya, Legéra, Chometta, Duchampa či Alexeieffa, ktoré u nás boli na plátne len málo premietané, ale diváci budú mať možnosť vidieť aj ďalšie celkom neznáme filmové experimenty od M. Lemaitra, A. Kuta, J. Monoryho po diela D. Avrona, P. Baesa a i. Zaujímavou filmovou skúsenosťou bude aj pokus filozofa Jeana-Francoisa Lyotarda. Garantom filmovej prehliadky je nezávislá francúzska distribučná spoločnosť Cinedoc (Paríž), sprievodcom bude pedagóg a režisér Dominique Willoughby.

Martin Kaňuch
(autor je šéfredaktor časopisu Kino-Ikon)

8. – 10. november

Programovací seminár zástupcov filmových klubov registrovaných v ASFK
(miesto konania – Poprad – kino Tatran)
Jesenný programovací seminár zástupcov filmových klubov ASFK sa tento rok už po druhý raz presunie do Popradu. Každoročne ho ASFK organizuje na jeseň a na jar v spolupráci so SFÚ a s finančným príspevkom Ministerstva kultúry SR. Dramaturgovia a predsedovia filmových klubov z celého Slovenska budú mať možnosť zhliadnuť filmové novinky, ktoré

NOVEMBER 2002

ASFK pripravila do klubotéky na ďalšie obdobie. Účastníci seminára budú môcť vidieť exotickú *Mexickú jazdu* (r. A. Cuarón, 2001), severský muzikál *Cool and Crazy* (r. K.-J. Jensen, 2001), indickú *Búrlivú svadbu* (r. M. Nairová, 2001), film Tonyho Gatlifa *Swing* (2002) a film Todda Solondza *Storytelling* (2000). Program bude obohatený aj o filmy *Amarcord* (1974) Federica Felliniho a *Zväčšenina* (1966) Michalangela Antonioniho, zakúpené do Projektu 100 – 2003. Nový český film *Smradi* (2002) Zdeňka Tyca (slávnostné uvedenie je pripravené na Febiofest 2003) môžu dramaturgovia v Poprade vidieť na jeho exkluzívnej projekcii. ***(sisa)***

11. – 15. november

Slovenský film 2002
(miesto konania – Bratislava – Filmový klub ic.sk)
Prehliadka domácej tvorby príslušného roka, ktorá sa po minulé roky sústreďovala na prezentáciu celovečernej hranej tvorby, tento rok predstaví komplexne hranú, dokumentárnu aj animovanú tvorbu roku 2002. Organizujú ju Slovenská filmová a televízna akadémia, SFZ v spolupráci so SFÚ a s finančným príspevkom MK SR. Viac informácií na str. 9 a program na str. 46. ***(sim)***

12. – 14. november

Hudba slovenských skladateľov v slovenskom filme
(miesto konania – Bratislava – Filmový klub ic.sk)
Prehliadka slovenských filmov s hudobnou tematikou.

14. – 22. november

Dni európskeho filmového dedičstva
(miesto konania – Bratislava – kino Mladosť)
Program prehliadky na str. 42–43.

26. november o 17.00 hod.

Profily slovenských dokumentaristov
(miesto konania – Bratislava – Filmový klub ic.sk)
Novembrový večer dokumentárnych filmov z cyklu Profily, ktoré organizuje SFZ, bude patriť filmovému kritikovi Pavlovi Brankovi a projekciám filmov *Ľudovít Fulla* (r. M. Slivka, 1972), *Štyri dni Ľudovíta Čonku* (r. K. Skřipský, 1967), *Svätý Juraj Majstra Pavla* (r. Ricotti), *Stavba* (r. L. Kudelka), *Budeme mať výkony, budeme mať diplomy* (r. J. Lehotský, 1998) a *Konina* (r. M. Homolka, 1998). Večer zostavil a moderuje Viliam Jablonický.

29. november – 7. december

4. Medzinárodný filmový festival Bratislava
(miesto konania – Bratislava – Ster Century Cinemas v Polus City Center)
Medzinárodný filmový festival Bratislava, zameraný

predovšetkým na Medzinárodnú súťaž prvých a druhých hraných filmov, sa tento rok uskutoční po štvrtý raz. Festivalový program je zostavený tradične z ôsmich sekcií. Festival organizuje Partners Production s finančnou podporou MK SR. Viac informácií o festivale na str. 10 – 11 a na www.iffbratislava.sk.

(sim)

Podujatia slovenského filmu v zahraničí

4. – 10. november

26. Festival De Cinema De Animacao – Cinanima – Espinho (Portugalsko)
Projekcia filmov *Každodenná paša* (r. M. Snopek, 2000) a *Farberaj* (r. I. Šebestová, 2001).

5. november

Jesenný cyklus 2002 / 2003 – Slovenský film a mládež – Slovenský inštitút Budapešť (Maďarsko)
Projekcia filmu *Pehavý Max a strašidlá* (r. J. Jakubisko, 1987).

5. november

Jesenný cyklus 2002 / 2003 – Slovenská literatúra a slovenský film – Slovenský inštitút Budapešť (Maďarsko)
Projekcia filmu *Krutá ľúbosť* (r. M. Ťapák, 1978).

6. – 8. november

Filmový seminár – Stretnutie so slovenským filmom – Budapešť (Maďarsko)
Projekcia filmov *Dážď padá na naše duše* (r. V. Balco, 2002), *Všetko čo mám rád* (r. M. Šulík, 1992) a *Suzanne* (r. D. Rapoš, 1996). Okrem celovečerných hraných filmov bude na seminári prezentovaná aj slovenská dokumentárna tvorba *Čačipen – Pravda* (r. M. Škop, M. Kuboš, J. Lehotský, B. Špaček, B. Vincze, B. Blecha, 2002), *Taká malá propaganda* (r. M. Kuboš, 2001), *Hej, Slovácí* (r. R. Kirchhoff, 2002), výberová kolekcia z cyklu *Tucet 2002* (r. M. Šulík, J. Lehotský, V. Balco, D. Trančík, J. Pirohová, M. Šindelka) a výber filmov poslucháčov FTF VŠMU. Seminár, spojený s prednáškami sa koná za osobnej účasti dokumentaristu Marka Škopa, scenáristu Ondreja Šulaja a generálneho riaditeľa SFÚ Petra Dubeckého.

6. – 10. november

Týždeň slovenského filmu – Belehrad (Juhoslávia)
Projekcia filmov *Anjel milosrdenstva* (r. M. Luther, 1993), *Lepšie byť bohatý a zdravý ako chudobný a chorý* (r. J. Jakubisko, 1992), *Hana a jej bratia* (r. V. Adásek, 2000), *Vadí nevadí*

NOVEMBER 2002

(r. E. Borušovičová, 2001), *Sokoliar Tomáš* (r. V. Vorlíček, 2000), *Fontána pre Zuzanu 3* (r. D. Rapoš, 1999), *Praha očami...* (r. V. Michálek, M. Pavlátová, M. Šulík, A. Benki, 1999).

11. – 16. november

FaBU Film Festival – Int'l Filmfestival – Sandnes & Stavanger (Nórsko)
Projekcia filmu *V kocke* (r. M. Struss, 1999).

12. november

Jesenný cyklus 2002 / 2003 – Slovenský film a mládež – Slovenský inštitút Budapešť (Maďarsko)
Projekcia filmu *Kamarátka Šuška* (r. J. Zachar, 1977).

12. november

Jesenný cyklus 2002 / 2003 – Slovenská literatúra a slovenský film – Slovenský inštitút Budapešť (Maďarsko)
Projekcia filmu *Bratia* (A. Lettrich, 1961).

14. – 16. november

MFF horských a dobrodružných filmov – Graz (Rakúsko)
Projekcia filmu *Mustang* (r. P. Barabáš, 2001).

14. – 16. november

BAF – Animation Festival – Stradford (Veľká Británia)
Projekcia filmu *Každodenná paša* (r. M. Snopek, 2000).

14. – 17. november

6. česko-slovenská filmologická konferencia Žáner vo filme – Olomouc (Česká republika)
Tohtoročnou hlavnou témou už pravidelných filmologických česko-slovenských stretnutí bude Žáner vo filme. Seminár ponúka niekoľko zaujímavých okruhov, medzi nimi hranice a taxonómia žánrov, história žánrov, vzájomné vzťahy medzi jednotlivými žánrami alebo vzťah žánru a diváka.

14. – 17. november

Kendal Mountain Film – Veľká Británia
Projekcia filmu *Mustang* (r. P. Barabáš, 2001).

15. – 24. november

Festival horských filmov – Vila de Torello (Španielsko)
Projekcia filmov *Expedícia Sibír* (2001) a *Mustang* (2001) Pavla Barabáša.

NOVEMBER 2002

18. november

Slovenské filmové večery – Slovenský inštitút Praha (Česká republika)
Projekcia filmu *Spálená košeľa* (r. S. Párnický, 1989).

19. november

Jesenný cyklus 2002 / 2003 – Slovenský film a mládež – Slovenský inštitút Budapešť (Maďarsko)
Projekcia filmu *Našiel som si kamaráta* (r. D. Plichta, 1960).

19. november

Jesenný cyklus 2002 / 2003 – Slovenská literatúra a slovenský film – Slovenský inštitút Budapešť (Maďarsko)
Projekcia filmu *Nevesta hôľ* (r. M. Ťapák, 1971).

20. november – 4. december

Ikony alebo byzantské tradície vo filme – Paríž (Francúzsko)
Projekcia filmov *Zem Spieva* (r. K. Plicka, 1933), *Ikony* (r. M. Slivka, 1996), *Odchádza človek* (r. M. Slivka, 1968) a *Odosobnení* (r. M. Slivka).

23. – 24. november

Filmový festival inštitútov V4 – Slovenský inštitút Moskva (Rusko)
Projekcia filmu *Fontána pre Zuzanu 3* (1999) za osobnej účasti režiséra Dušana Rapoša.

25. november

Slovenské filmové večery – Slovenský inštitút Praha (Česká republika)
Projekcia filmu *Klietka* (r. S. Párnický, 2000).

26. november

Jesenný cyklus 2002 / 2003 – Slovenský film a rozprávka – Slovenský inštitút Budapešť (Maďarsko)
Projekcia filmu *Koliesko* (r. D. Plichta, 1966).

26. november

Jesenný cyklus 2002 / 2003 – Slovenská literatúra a slovenský film – Slovenský inštitút Budapešť (Maďarsko)
Projekcia filmu *Červené víno I.* (r. F. Hečko, 1976).

pripravila Dáša Čiripová
(REDAKCIA NEZODPOVEDÁ ZA ZMENY V PROGRAME PODUJATÍ!)

Slovenský film 2002

Najlepšie slovenské filmy

Už po minulé dva roky sa na Slovensku konala prehliadka celovečernej hranej tvorby príslušného roka. Tohto roku sa rozšírila a ponúka nielen hrané celovečerné snímky, ale aj výber z toho, čo v roku 2002 na Slovensku vzniklo v oblasti dokumentárneho filmu. Tretí ročník nesúťažnej prehliadky slovenskej hranej, dokumentárnej, animovanej a videotvorby *Slovenský film 2002* sa koná v termíne od 11. do 15. novembra 2002 v bratislavskom Filmovom klube ic.sk. Vstup na prehliadku je voľný a po projekcii niektorých pásiem bude voľná tribúna *O filme po filme.*

Rok 2002 je najúspešnejším rokom slovenskej kinematografie za posledných desať rokov. Svoju premiéru v oblasti hranej tvorby už mali filmy *Dážď padá na naše duše* Vlada Balca, *Kruté radosti* Juraja Nvotu i koprodukčný česko-slovenský film *Výlet* Alice Nellis. Začiatok novembra prinesie do kín snímku *Útek do Budína* Miloslava Luthera a v decembri bude mať distribučnú premiéru debut Laury Sivákovej *Quartétto*. Mnoho hraných projektov je vo fáze rozpracovania. Zaznamenali sme aj výrazné skvalitnenie dokumentárnej tvorby. Vznikol napríklad film *Nicholas G. Winton – Sila ľudskosti* Mateja Mináča, filmy Martina Šulíka ako *Nerealizované projekty Juraja J.* alebo polodokument pre Českú televíziu *Kľúč k určování trpaslíků aneb Poslední cesta Lemuela Gullivera*. Prehliadka Slovenský film 2002 bude počas piatich dní prezentovať to najlepšie zo slovenskej filmovej tvorby a videotvorby posledného roka.

Okrem spomínaných filmov (*s výnimkou Quartétta, ktoré bude mať premiéru v súťaži na 4. MFF Bratislava – pozn. red.*) je v programe prehliadky ďalších osem blokov dokumentárnej tvorby. V nich sa objaví dokumentárny film o Kolomanovi Sokolovi *Z labyrintu sveta do raja duše* Igora Dobiša, blok s názvom Dva rôzne pohľady na rovnakú tému s filmami o Andym Warholovi *Farebné kamienky* Juraja Jakubiska a *Absolut Warhola* Stanislava Muchu, ale aj projekty slovenských tvorcov vo Febiu (GEN, Cestománia). V ďalších pásmach dokumentárnych filmov a televíznej publicistiky budú vybrané filmy z cyklov Tucet, Propeler, Paľba, Lampáreň, V tieni, ale aj ďalšie dokumentárne snímky. Takisto bude uvedené pásmo dokumentárnych filmov VŠMU a z produkcie školy sa pred celovečernými hranými snímkami odpremietajú aj animované filmy. Súčasťou prehliadky bude aj filmová retrospektíva Martin Slivka in memoriam. *spracovala* ***(sim)***

Najnovšie a najzaujímavejšie

Štvrtý ročník *Medzinárodného filmového festivalu Bratislava* sa bude konať od 29. novembra do 7. decembra 2002 vo všetkých ôsmich kinosálach multiplexu Ster Century Cinemas v bratislavskom Polus City Center. Festival je výnimočný Medzinárodnou súťažou prvých a druhých hraných filmov.

Tohtoročné súťažné filmy opäť zaujali už iné renomované festivaly, takými sú argentínska *Bolívia* či víťaz MFF Rotterdam rumunský *Každý deň nás boh bozkáva na ústa.* Prihlásila sa aj víťazka festivalu z roku 2000 Angličanka Lynne Ramsay so svojím druhým filmom *Morvern Callar,* ktorý vyhlásila FIPRESCI za najlepší film roka začínajúceho filmára. V súťaži sa po dvoch rokoch znova objaví v premiére aj nový slovenský film *Quartétto,* s ktorým debutuje nedávna absolventka VŠMU Laura Siváková. V Medzinárodnej súťaži, ktorú zostavil programový riaditeľ festivalu Peter Nágel, je opäť zastúpená aj „silná" Ázia. Novinkou bude nesúťažné uvádzanie vybraných krátkych hraných snímok pred hlavným filmom.

V sekcii Európsky film uvedie festival v úzkej spolupráci s Prezídiom Európskej filmovej akadémie (EFA) to najzaujímavejšie, čo v poslednom období na starom kontinente vzniklo. Víťazný film festivalu v Locarne *Túžba, Osem žien* Francoisa Ozona alebo *Ráno v Benátkach* Otara Iosselianiho. Okrem niektorých nominovaných filmov sa sekcia sústredí aj na iné, ktoré sa možno do tohtoročného výberu EFA nedostanú, ale slovenský divák ich ešte nevidel, ako napríklad *Navigátori* od Kena Loacha, *Pornograf* Bertranda Bondella alebo *Ako sa Harry stal stromom* Gorana Paskaljevića. Prehľad o tom, aké sú trendy v súčasnej kinematografii, si môže divák utvoriť aj na základe sekcie Nezávislé kino. *„Táto sekcia už tradične na MFF Bratislava ponúka filmy, ktoré sú v mnohom výnimočné, vo svojej štruktúre podporujú skôr inovácie ako variácie. Sú to diela výlučné svojou poetikou, vyjadrovaním a témou, rozvíjajúce filmovú reč často až formou experimentu,"* hovorí zostavovateľ sekcie Martin Ciel. Takýmito titulmi sú ruské *Čechovovské motívy* Kiry Muratovej alebo americká komédia *Film School Confidental,* pohľad do kuchyne filmovej tvorby, kde sa varí všetko od experimentu až po komerčné reklamy. Treba vidieť aj nemecký film *Moja hviezda,* uvedený v premiére na MFF Rotterdam a na MFF Karlove Vary *(foto v obsahu).*

V československých kinách boli uvedené len dva filmy Ro-

gera Cormana – *Jama a kyvadlo* a *Predčasný pohreb*. Je prirodzené, že mnoho divákov tohto amerického filmového tvorcu nepozná. Roger Corman sa však spolupodieľal na niekoľkých stovkách filmov. Produkoval snímky F. F. Coppolu, M. Scorseseho, J. Danteho, R. Howarda, P. Bogdanovicha, J. Nicholsona a práve u neho začínali v rôznych funkciách tí, čo dnes v Hollywoode niečo znamenajú – J. Nicholson, P. Fonda, B. Dern, R. De Niro, Ch. Bronson či J. Cameron. Pre festival je obrovskou cťou, že Roger Corman prijal pozvanie a prejavil záujem osobne sa zúčastniť svojej retrospektívnej prehliadky. Zostavovateľ sekcie Miro Ulman spolu s ním pripravil kolekciu filmov, ktoré ho predstavia nielen ako režiséra, ale aj ako producenta. Budú to tituly *Saint Jack* Petra Bogdanovicha, druhý film Martina Scorseseho *Boxcar Bertha*, hudobná komédia *Rock 'n' Roll High School*, sci-fi film *Battle Beyond the Stars*, čo je debut Jamesa Camerona na trikoch a Gale Anne Hurd ako producentky.

V tohtoročnej sekcii Zoom: Mexický film slovenskí diváci uvidia to najzaujímavejšie, čo sa v rokoch 2000 až 2002 v tejto krajine nakrútilo. Okrem niekoľkých zvučnejších mien (Arturo Ripstein, Alfonso Cuarón) tvoria mexickú prehliadku filmy debutujúcich absolventov filmových škôl. Témy čerpajú hlavne z kultúrnej rôznorodosti krajiny a charakteristickej živelnosti hlavného mesta Mexiko City. Sekcia Focus: Nové nemecké kino sa orientuje na snímky, ktoré „treba vidieť", ako posledné diela Volkera Schlöndorfa, Christiana Petzolda, ale aj na tie, čo zaujali témou či spracovaním. V tejto sekcii festival uvedie aj celovečerný koprodukčný dokument *Moro No Brazil* od Miku Kaurismäkiho. V sekcii Voľná zóna sa tento rok diváci pobavia na filmoch Road Movies na prelome tisícročia. Rozprávanie „z ciest" a „o cestách" má veľkú tradíciu predovšetkým v USA vďaka beatnikom a Jackovi Kerouacovi. Festival túto tému ukáže v širšom zábere, zmyslom sekcie je divákov pobaviť, dať im pocit odpútania sa a slobody a prezentovať rôzne podoby ciest od klasických filmov, akým je Lynchov *Príbeh Alvina Strighta*, príbehy ľudí bez zakotvenia a bez cieľa *Blonde Head* i príbehy novodobých beatnikov, väčšinou utečencov, ktorí majú pre svoje cesty politické dôvody *Under the Stars*. V sekcii *Premiéry* tradične dominujú filmy uvádzané alebo ocenené na veľkých festivaloch alebo diela, ktoré sa preslávili v krajine svojho vzniku. Budú medzi nimi napríklad anglická *Nonstop party*, americký *Ples príšer* s Oscarom ocenenou Halle Berryovou či film Milcha Manchevskeho *Prach*. V detskej sekcii Mikuláš festival uvedie aj japonskú animovanú rozprávku *Cesta do fantázie*, spoluvíťaza tohtoročného Berlinale a slovenskú animovanú tvorbu zastúpi na festivale premiérovaný film *Pôvod sveta* Kataríny Kerekesovej.

Katarína Ovečková
(MFF Bratislava)

BRATISLAVA International Film Festival

(Kiss of the Dragon, USA-Francúzsko, 2001), 98 min., české titulky, MP 12, ***akčný thriller***

Bozk draka

Réžia: Chris Nahon, **Námet:** Jet Li, **Scenár**: Luc Besson, Robert Mark Kamen, **Kamera**: Thierry Arbogast, **Hudba**: Craig Armstrong, **Strih**: Marco Cavé, **Hrajú**: Jet Li, Bridget Fonda, Tchéky Karyo, Ric Young, Burt Kwouk, Laurence Ashley, **Distribútor**: Continental film

Elitný pekingský policajt Liu Juan je vyslaný do Paríža splniť takú tajnú úlohu, že ani sám nevie, čo sa ukrýva pod jej povrchom. Isté je len jedno, že to bude veľmi nebezpečné. Vzápätí totiž vyjde najavo, že Juanovým nepriateľom je skorumpovaný a mocný inšpektor Richard, ktorý pri likvidácii nepohodlných svedkov neváha ani sekundu. Najdôležitejšou figúrou v jeho nebezpečnej hre sa stáva americká prostitútka Jessica, ktorá vie príliš mnoho. Juan sa rozhodne ochrániť ju i jej malú dcéru a púšťa sa do neľútostného boja, v ktorom bojuje oproti obrovskej presile. Jeho jedinou výhodou je znalosť smrtiacich bojových umení...

PREMIÉRA: 28. II. 2002

(Don's Plum, USA-Dánsko, 1998/2001), 89 min., MP 15, české titulky, ***komédia***

Don's Plum Bar

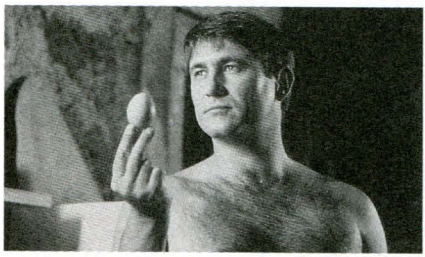
Réžia: RD Robb, John Schindler, **Scenár**: Bethany Ashton, Tawd Beckman, R.D. Robb, David Stutman, Dale Wheatley, **Kamera**: Steve Adcock, **Hudba**: Blake Sennett, **Strih**: Nabil Mehchi, Paul Heiman, **Hrajú**: Leonardo DiCaprio, Tobey Maguire, Amber Benson, Scott Bloom, Kevin Connolly, Jenny Lewis, Heather McComb, **Distribútor**: SPI International

V sobotu večer, ako každý týždeň, sa stretne niekoľko priateľov vo svojom obľúbenom bare. Popíjajú, jedia, rozprávajú sa o živote a o sexe, no najmä zháňajú baby... Počas týchto nezáväzných rozhovorov sa dozvedajú viac nielen jeden o druhom, ale aj o sebe samých. Všetko to zachytil na filmový pás vtedy 23-ročný RD Robb. Pre vtedajšieho študenta filmovej réžie to v tom čase boli akési cvičenia. Keď sa však RD Robb neskôr rozhodol využiť slávu jedného z dotyčných priateľov, herca Leonarda DiCapria a chcel uviesť film do kín, herec si vymohol súdny zákaz premietania v USA a Kanade. Šikovný režisér sa spojil so spoločnosťou Zentropa Larsa von Triera a tak sa *Don's Plum Bar* ako dánsko-americká koprodukcia hrá v Európe.

PREMIÉRA: 14. II. 2002

(Harry, un ami qui vous veut du bien, Francúzsko, 2000), 117 min., české titulky, MP 15, ***thriller/čierna komédia***

Harry to s vami myslí dobre

Réžia: Dominik Moll, **Scenár**: Gilles Marchand, Dominik Moll, **Kamera**: Matthieu Poirot-Delpech, **Hudba**: David Whitaker, **Strih**: Yannick Kergoat, **Hrajú**: Laurent Lucas, Sergi López, Mathilde Seigner, Sophie Guillemin, Liliane Rovere, Dominique Rozan, **Distribútor**: Tatrafilm

Michel a Claire cestujú na dovolenku so svojimi tromi dcérami. Je horúce počasie a ich dovolenkový dom, v ktorom strávili posledné tri roky, im spôsobuje „hlavybôľ". Každý deň im prináša nový stres. Zrazu sa však na scéne neočakávane objaví Harry, Michelov starý priateľ, ktorý sa nezastaví pred ničím, len aby urobil Michela šťastnejším. Film získal 4 Césarov (najlepší herec – Sergi Lopez, réžia, strih, zvuk) a Sergi Lopez Cenu Európskej filmovej akadémie za najlepší mužský herecký výkon.

PREMIÉRA: 7. II. 2002

(Hable con ella, Španielsko, 2002), 112 min., české titulky, MN 15, ***dráma***

Hovor s ňou

Réžia: Pedro Almodóvar, **Scenár**: Pedro Almodóvar, **Kamera**: Javier Aguirresarobe, **Hudba**: Alberto Iglesias, **Strih**: José Salcedo, **Hrajú**: Javier Cámara, Darío Grandinetti, Rosario Flores, Leonor Watling, Geraldine Chaplin, Mariola Fuentes, Fele Martínez, **Distribútor**: Continental film

Vizuálne expresívny príbeh priateľstva dvoch mužov Benigna a Marca, ktorí sa spoznajú za nezvyčajných okolností – v nemocnici pri lôžkach žien, nachádzajúcich sa po úrazoch v kóme. Benigno je ošetrovateľom, starajúcim sa o bývalú baletku Aliciu, Marco je partnerom toreadorky Lydie, ktorá je v rovnakom stave po tom, ako ju v aréne napadne býk. *„Je to film o priateľstve dvoch mužov, o osamelosti a dlhom zotavovaní sa z rán, spôsobených vášňou,"* hovorí režisér filmu Pedro Almodóvar.

PREMIÉRA: 14. II. 2002

(Changing Lanes, USA, 2002), 92 min., MP 12, slovenské titulky, ***thriller***

Irónia osudu

Réžia: Roger Michell, **Scenár**: Chap Taylor, Michael Tolkin, **Kamera**: Salvatore Totino, **Hudba**: David Arnold, **Strih**: Christopher Tellefsen, **Hrajú**: Ben Affleck, Samuel L. Jackson, Kim Staunton, Toni Collette, Sydney Pollack, Tina Sloan, Richard Jenkins, Akil Walker, **Distribútor**: Tatrafilm

Na jednom z newyorských diaľničných obchvatov sa v ranných hodinách, keď sa každý náhli za svojimi povinnosťami, zrazia dve autá. Zdanlivo sa vlastne nič nestalo, len jedno auto zostalo nepojazdné, no pre oboch vodičov má ich náhodné stretnutie nedozierne následky. Tým jedným je úspešný mladý advokát Gavin Banek, ktorý zmeškal dôležité stretnutie a omylom našiel kľúč k nekalým praktikám v rodinnej firme, druhým Doyle Gipson, nešťastný otec, ktorý zmeškal rozvodové konanie a zrejme stratil ženu i svoje deti napriek tomu, že by s nimi chcel byť každú minútu. Banek a Gipson sú úplne odlišní muži. Drobná autonehoda, ktorá ich na okamih zvedla dohromady, ich vo svojich nečakaných dôsledkoch stavia proti sebe a urobí z nich nepriateľov na život a na smrť.

PREMIÉRA: 28. II. 2002

(Cube 2: Hypercube, Kanada, 2002), 95 min., MN 15, české titulky, ***sci-fi thriller***

Kocka 2

Réžia: Andrzej Sekula, **Scenár**: Sean Hood, Ernie Barbarash, Lauren McLaughlin, **Kamera**: Andrzej Sekula, **Hudba**: Norman Orenstein, **Strih**: Mark Sanders, **Hrajú**: Geraint Wyn Davies, Kari Matchett, Neil Crone, Matthew Ferguson, Barbara Gordon, **Distribútor**: Continental film

Film je voľným pokračovaním thrilleru *Kocka* z roku 1997. Osem náhodne vybraných postáv musí čeliť ešte dômyselnejším dimenziám, kde fyzikálne zákony nemajú svoje miesto, ako napríklad drvička vnútornosti, smrtiace svetelné lúče či sila, ktorá zrýchľuje čas a ľudský organizmus tak znetvoruje. Prežiť – znamená nezošalieť, nezošalieť – znamená prežiť. Každý zo „zajatcov" je obdarený neobyčajnou schopnosťou, ktorá im bude pomáhať pri navigácii v kocke. Zachrániť sa však môže iba jeden...

PREMIÉRA: 7. II. 2002

(Y tu mamá también, Mexiko, 2001), 106 min., MN 15, čes. tit., ***road movie***

Mexická jazda

Réžia: Alfonso Cuarón, **Scenár**: Alfonso Cuarón, Carlos Cuarón, **Kamera**: Emmanuel Lubezki, **Hudba**: rôzne skladby a piesne, **Strih**: Alfonso Cuarón, Alex Rodríguez, **Hrajú**: Maribel Verdú, Gael García Bernal, Diego Luna, Marta Aura, Diana Bracho, Emilio Echevarría, Griselle Audirac, Verónica Langer, **Distribútor**: ASFK

Julio a Tenoch sú dvaja sedemnásťroční mladíci, ktorí práve odprevadili svoje dievčatá na prázdniny do Európy a teraz na nich čakajú letné prázdniny. Na svadbe jednej z Tenochových príbuzných sa zoznámia s dvadsaťosemročnou vydatou Španielkou. Začnú ju zvádzať s nadhľadom a ľahkosťou, zodpovedajúcimi ich povahám a veku. Pozvú Luisu na výlet na narýchlo vymyslenú Nebeskú pláž. Žena neskôr prijme ponuku prekvapených mladíkov a tak sa trojica vydáva na cestu. Možno nevedia kam dojdú, ale určite na túto cestu nezabudnú. Zvyšky priateľstva a chlapčenskej nevinnosti miznú v spätnom zrkadle. Doslovný preklad pôvodného názvu je *A s tvojou mamou tiež*... Film bol nominovaný na Zlatý glóbus pre najlepší zahraničný film.

PREMIÉRA: 7. II. 2002

(My Big Fat Greek Wedding, USA, 2002), 96 min., české titulky, MP, ***komédia***

Moja tučná grécka svadba

Réžia: Joel Zwick, **Scenár**: Nia Vardalos, **Kamera**: Jeffery Jur, **Hudba**: Xandy Janko, Chris Wilson, **Strih**: Mia Goldman, **Hrajú**: Nia Vardalos, John Corbett, Michael Constantine, Lainie Kazan, Andrea Martin, Joey Fatone, **Distribútor**: Intersonic

Táto komédia sa v USA stala prekvapujúcim letným hitom. Film vznikol podľa skutočného príbehu predstaviteľky hlavnej úlohy a produkoval ho Tom Hanks so svojou manželkou. Toula má už tridsať rokov, stále je však slobodná a pracuje v rodinnej reštaurácii Dancing Zorba. Keď jedného dňa konečne nájde toho pravého, nie je si istá, či rodičom bude viac vadiť, že je to vegetarián alebo že nie je Grék. Rozhodne sa však, že keď sa jej lan dá pokrstiť a získa si jej príbuzných, cesta k oltáru bude voľná. A tak jej nastávajúci začína poznávať ich jedlo, tradície, rodinný podnik...

PREMIÉRA: 7. II. 2002

(Nid de guepes, Francúzsko, 2002), 105 min., MN 15, české titulky, ***akčný thriller***

Osie hniezdo

Réžia: Florent Emilio Siri, **Scenár**: Florent Emilio Siri, Jean-Francois Tarnowski, **Kamera**: Giovanni Fiore Coltellacci, **Hudba**: Alexandre Desplat, **Strih**: Christophe Danilo, Olivier Gajan, **Hrajú**: Samy Naceri, Benoit Magimel, Nadia Fares, Pascal Greggory, Sami Bouajila, Anisia Uzeyman, Richard Sammel, **Distribútor**: Continental film

Héléne Laborie je francúzska dôstojníčka zvláštneho policajného komanda. Bola jej pridelená úloha predviesť Abedinam Nexhepa, najväčšieho bossa podsvetia na súdne pojednávanie. Nexhepovi ľudia sa pri bránení svojho vodcu pred ničím nezastavia a počas transportu zaútočia na špeciálnu eskortu uprostred opustenej priemyslovej oblasti. Tam ale skrížia plány mladému gangu, ktorý práve ono miesto vykráda. Uprostred územia nikoho prežije len ten najsilnejší...

PREMIÉRA: 14. 11. 2002

(Quartétto, Slovensko-Česko, 2002), 90 min., MP 12, ***tragikomédia***

Quartétto

Réžia: Laura Siváková, **Námet**: Laura Siváková, **Scenár**: Laura Siváková, **Kamera**: Tomáš Juríček, **Hudba**: Peter Groll, **Hrajú**: Diana Mórová, Zuzana Mauréry, Lenka Fillnerová – Robaye, Peter Bebjak, Klára Dubovicová, Ján Kroner, **Distribútor**: Charlie's

Quartétto je príbehom o láske, vášni a nedorozumení na pozadí krutej skutočnosti. Hlavnými aktérkami filmového príbehu sú matka a jej tri dcéry. Matka predstavuje pre svoje dcéry model panovačnej ženy, ktorej nerozumejú a pred ktorou majú rešpekt. A hoci v hĺbke srdca túžia po jej láske, otvorenosti a priateľstve, nedokážu sa jej priblížiť. Nechápu, čo spôsobilo, že matka nebola schopná milovať ich všetky bez toho, aby si vybrala vždy len jednu z nich ako hračku, ktorú po chvíli odhodila do kúta. Nechápu ani matkinu nespokojnosť s vlastným životom. Nevedia nič o jej nenaplnenej túžbe po kariére, o nemilovanom manželovi, o jej tajnej láske z mladosti... *Quartétto* je otváracím filmom 4. MFF Bratislava a do distribučnej siete sa dostane od 5. decembra 2002.

PREMIÉRA: 29. 11. 2002

(Lundi matin, Franc.-Tal., 2002), 123 min., MP, české tit., ***poetická komédia***

Ráno v Benátkach

Réžia: Otar Iosseliani,
Scenár: Otar Iosseliani,
Kamera: William Lubtchansky,
Hudba: Nicholas Zourabichvili,
Strih: Otar Ioseliani,
Hrajú: Jacques Bidou, Arrigo Mozzo, Anne Kravz-Tarnavsky, Narda Blanchet, Radslav Kinski, Dato Tarielashvili-Iosseliani, Adrien Pachod, Otar Ioseliani,
Distribútor: ASFK

Život Vincenta je až veľmi jednotvárny. Vstáva o piatej ráno, nasadne do svojho ojazdeného auta a hodinu a pol cestuje do továrne, kde sa celý deň venuje tupej a monotónnej práci, pri ktorej si nesmie ani zafajčiť. Práca, žena i deti mu zo života robia peklo a tak si jedného dňa kúpi lístok do Benátok a bez varovania odíde. Po dlhej dobe sa dokáže radovať z obyčajného dňa, prechádza sa mestom a stretáva istého Carla, ktorý mu ponúkne nocľah. Ráno ich oboch nezvyčajne skoro zobudí budík. Je pondelok a Carlo musí ísť do továrne, kde sa nemôže fajčiť... Strieborný berlínsky medveď za réžiu a Cena FIPRESCI na 52. MFF v Berlíne 2002.

PREMIÉRA: 28. II. 2002

(Road to Perdition, USA, 2002), 110 min., MP 12, slov. titulky, ***krimidráma***

Road to Perdition

Réžia: Sam Mendes,
Námet: Max Allan Collins – román,
Scenár: David Self,
Kamera: Conrad L. Hall,
Hudba: Thomas Newman, John M. Williams, **Strih**: Jill Bilcock,
Hrajú: Tom Hanks, Paul Newman, Jude Law, Jennifer Jason Leigh, Stanley Tucci, Daniel Craig,
Distribútor: Tatrafilm

Perdition je meno mesta, do ktorého sa vybral Michael Sullivan so svojím synom, ale je to i eufemizmus pre peklo. Dej filmu sa odohráva v Illinois v roku 1931 a jeho hrdinami sú dvaja otcovia – zabijak Michael Sullivan, pracujúci pre írsku mafiu v Chicagu a jeho boss John Rooney, ktorý Michaela vychoval ako vlastného syna. Vo filme vystupujú aj ich dvaja synovia – Michael Sullivan jr. a Connor Rooney. Bossov syn žiarli na Michaela, ktorému dáva jeho otec prednosť a zavraždí Michaelovu manželku a jedného z dvoch synov. Michael sa rozhodne pre pomstu, komplikovanú práve dobrým, takmer synovským vzťahom k Johnovi, otcovi vraha.

PREMIÉRA: 14. II. 2002

(The Santa Clause 2, USA, 2002), 100 min., MP 12, slov. titulky, ***rodinná komédia***

Santa Clause 2 - pani Clausová

Réžia: Michael Lembeck, **Námet:** Leo Benvenuti, Steve Rudnick, **Scenár**: Don Rhymer, Cinco Paul, Ken Daurio, Ed Decter, John J. Strauss, **Kamera**: Adam Greenberg, **Hudba**: George S. Clinton, **Strih**: David Finfer, Edward A. Warschilka, **Hrajú**: Tim Allen, Elizabeth Mitchell, Eric Lloyd, David Krumholtz, Spencer Breslin, Wendy Crewson, Judge Reinhold, **Distribútor**: Saturn Entertainment

Scott Calvin robí Santu Clausa už osem rokov a škriatkovia ho považujú za najlepšieho Santu, aký kedy bol. Ale jeho svet sa obráti hore nohami, keď ho zastihnú dve zlé správy: jeho syn Charlie sa ocitol na zozname „zlých" detí a aby toho nebolo málo, pokiaľ sa Scott do Štedrého dňa neožení, už nikdy nemôže byť Santom. Celý zúfalý sa obráti o pomoc k škriatkom a k ich najnovšiemu vynálezu – stroju, ktorý dokáže vyrobiť kópiu čohokoľvek. Vytvorí Santu číslo 2 a odovzdá mu svoju prácu. Na Severnom póle však ide všetko dolu vodou, keď Santa číslo 2 zavedie trošku zvláštne definície toho, čo je dobré a čo zlé. A tak dochádza k veľkému súboju, v ktorom ide o budúcnosť Scottovej rodiny, Severného pólu a vôbec samotných Vianoc.

PREMIÉRA: 21. II. 2002

(Útek do Budína, SR-ČR-Maďarsko, 2002), 135 min., MP 12, ***romanca***

Útek do Budína

Réžia: Miloslav Luther, **Námet**: Vladislav Vančura – novela, **Scenár**: Marián Puobiš, Martin Porubjak, Miloslav Luther, **Kamera**: Vladimír Holloš, **Strih**: Rudolf Mihálik, **Hrajú**: Lenka Vlasáková, Ondřej Sokol, Bolek Polívka, Irena Konvalinová, Klára Sedláčková, Petr Motloch, Petr Nárožný, Matej Landl, Andrej Hryc, Bořivoj Navrátil, **Distribútor**: Saturn Entertainment

Rozsiahla dobová a rodinná freska o vášniach, prehrách i sklamaniach hrdinov, ktorí prežívajú svoje dramatické osudy v Prahe, na Slovensku, v Budapešti i vo Viedni na pozadí atmosféry ďalekosiahlych povojnových spoločenských, hospodárskych a politických zmien po rozpade rakúsko-uhorského impéria. Prostredníctvom ľúbostného príbehu Jany a Tomáša, Češky a Slováka si autori kladú otázky nielen o hlbšom zmysle, výhodách a nevýhodách spolužitia oboch národov, ale pokúšajú sa celistvo a z dnešného odstupu zaznamenať vnútorný pulz premenlivej a vitálnej strednej Európy.

PREMIÉRA: 7. II. 2002

(Human Nature, USA-Francúzsko, 2001), 96 min., MP 12, čes. tit., ***komédia***

Zlez zo stromu

Réžia: Michel Gondry, **Scenár**: Charlie Kaufman, **Kamera**: Tim Maurice-Jones, **Hudba**: Graeme Revell, **Strih**: Russell Icke, **Hrajú**: Patricia Arquette, Rhys Ifans, Tim Robbins, Miranda Otto, Robert Forster, Mary Kay Place, Miguel Sandoval, Toby Huss, Peter Dinklage, Rosie Perez, **Distribútor**: SPI International

PREMIÉRA: 7. II. 2002

Lili má problémy s nadmerným ochlpením a utieka sa do divočiny, kde sa z nej stáva známa autorka románov z prírody. Sláva ju však nakoniec privedie späť do civilizácie a tak poprosí o pomoc kozmetičku. Tá ju zoznámi s trochu čudáckym vedcom Nathanom Bronfmanom. Práve u neho sa Lili zoznámi s Puffom, mladým mužom, ktorý vyrástol v divočine. Nathan sa odhodlá na prevratný experiment, keď sa rozhodne zo zarasteného neandertálca svojím výchovným pôsobením urobiť plnohodnotného inteligentného jedinca so slušným vystupovaním. Ako však dopadne súboj naučenej inteligencie učiteľa a prvotných inštinktov jeho žiaka?

pripravil ***Miro Ulman***

(REDAKCIA NEZODPOVEDÁ ZA ZMENY TÝKAJÚCE SA DISTRIBUČNÝCH TITULOV!)

Obnovená premiéra Jakubiskovho filmu

Dňa 28. novembra 2002 sa vracia, zatiaľ len do českých kín, posledný česko-slovenský film Juraja Jakubiska, komédia o ponovembrových osudoch dvoch neobyčajných žien a ich milenca *Lepšie byť bohatý a zdravý ako chudobný a chorý* so sloganom *„Thelma a Louise po česko-slovensky"* v hlavných úlohách s Deanou Horváthovou, Dagmar Veškrnovou (dnes Havlovou) a Jurajom Kukurom.
Film mal premiéru v roku 1992. Prečo sa teraz vracia do kín v upravenej verzii? *„Film sa dodnes premieta s veľkým úspechom v rámci mojich retrospektívnych prehliadok na filmových festivaloch po celom svete",* povedal Juraj Jakubisko. *„Až po tom, čo ma začali producenti prehovárať k jednotlivým projekciám i „doma", uvedomil som si, že domáca distribúcia bola trochu zanedbaná. Myslím si, že táto moja čierna „zamatová komédia" vyznieva v odstupe rokov ešte aktuálnejšie a komickejšie. Naviac nikto z mojich kolegov sa za ten čas k vzrušujúcej téme onej zamatovej revolúcie v žánri komédie ešte neprehryzol."*

(miro)

Iná forma komunikácie

Kostýmový výtvarník, aj scénograf je často nenápadnou postavou v pozadí režiséra. Napriek tomu je neodmysliteľným členom a spolutvorcom filmu či divadelnej inscenácie. Slová a konanie charakterizujú postavu iba čiastočne. Rovnakou mierou sa na jej dotváraní podieľa odev a prostredie. Kostým a priestor komunikujú prostredníctvom nonverbálnych detailov, vytvárajú atmosféru. Filmy Martina Šulíka *Všetko čo mám rád* (1992) a *Záhrada* (1995) alebo *Je třeba zabít Sekala* (1998) Vladimíra Michálka či úspešné *Papierové hlavy* (1995) Dušana Hanáka spája výrazný nezanedbateľný výtvarný rukopis, ktorého autorkou je kostýmová výtvarníčka a scénografka Mona Hafsahl. Mona Hafsahl v Nórsku ukončila štúdium reklamy a úžitkovej grafiky, ale rozhodla sa pre scénografiu a kostýmové výtvarníctvo, ktoré vyštudovala na VŠMU v ateliéri Ladislava Vychodila. Jej poslednou prácou kostýmovej výtvarníčky je film Juraja Nvotu *Kruté radosti*.

ROZHOVOR

Ste divadelná i filmová kostýmová výtvarníčka a scénografka. Aké možnosti vám poskytuje práca pre divadlo a aké pre film?

– Najzaujímavejšie je hľadanie divadelného tvaru a scény, ktorá vytvára ilúziu viacerých priestorov. Ich náznakové riešenie vyžaduje fantáziu, ale aj štúdium konkrétneho životného slohu a vedomie súvislostí. Zároveň znalosť materiálov a technológie výroby divadelných dekorácií a kostýmov. V divadle mám možnosť kombinovať rôzne prvky historického i dnešného životného slohu. Scéna je magický priestor, ktorý vzniká spolupôsobením ľudského a výtvarného faktoru. Aj svetlo zásadným spôsobom ovplyvňuje vnímanie a pocity diváka. Napríklad pri čítaní textu Pitínského hry *Matka* ma zaujali bizarné, tragické, ale aj veľmi ľudské a humorné osudy jeho postáv. Mala som pocit, že im všetko padá na hlavu. Ovplyvnilo to i podobu scény, na ktorej sú steny i nábytok krivé a naklonené.

V čom je pre vás zaujímavý filmový priestor a kostýmy?

– Mám rada detaily, ktoré sú na prvý pohľad nenápadné, ale v dôsledku charakterizujú konkrétne prostredie i dramatickú postavu. Navyše majú aj výtvarnú hodnotu. Mozaika takých motívov vytvára celok, ktorý hovorí o postavách aj neverbálne. Svojou prácou prispievam k tomu, aby bol vo filme čo najbohatší obraz. Preto sú pre mňa dôležité rôzne prostredia, nábytok a rekvizity, ale aj ľudské tváre, kostýmy a účesy, ktoré sú funkčné aj v kontexte koncepcie režiséra a danej témy. Najviac ma poteší, keď nájdem motív, ktorý obohatí

foto: archív M. H.

a prehĺbi pôvodnú predstavu, vyjadrenú v scenári. To ostatné je len remeslo.

Vaša práca má široký rozsah, čo sa týka prístupu. V realistických hrách a filmoch akoby ste sa vyhýbali priamočiaremu popisu, ktorý z nich plynie. Vytvárate v nich priestor pre fantáziu, metaforu, abstrakciu. Do akej miery ide pri kostýmoch a priestore o rekonštrukciu? Kde sú hranice autenticity vo filme a v divadle?

– Vo filme vytváram priestor a obliekam hercov „podľa skutočného života" a s prihliadnutím na potreby témy. Myslím si, že si treba pestovať cit pre jednotlivé prejavy a znaky tej alebo inej doby. Aj film je len ilúziou, ale mal by pôsobiť realisticky a hodnoverne. Preto sa musím rozhodovať a „vidieť" veľmi konkrétne. V Nórsku som ešte ako žiačka zažila búrlivé projekcie filmov s Elvisom Presleym. Kričali sme, jačali, niektoré dievčatá aj omdleli. Mali sme vysoké tupírované vlasy, špicaté topánky a podprsenky a tancovali sme rock and roll. Nešlo ani tak o Elvisa, ale aj o vyjadrenie akéhosi postoja a protestu veľmi mladých ľudí. Vo filme nemôžu byť „nejaké kostýmy" a „nejaká doba". Preto aj výtvarník hľadá psychologickú a sociálnu zakotvenosť jednotlivých postáv a príbehu. Divadlo asi umožňuje viac abstrakcie a štylizácie. V *Armagedone na Grbe* od Ruda Slobodu sme s Ďurom Nvotom zobrazili anjela i diabla, obyčajný život i koniec sveta. Mám rada aj nadsádzku. Vo filme *Papierové hlavy* sme pracovali s univerzálnym pojatím masiek. Ani jedna z nich nemala podobu konkrétneho predstaviteľa moci, ale divák si vo svojej predstave rád dosadil „toho svojho". Dokonca aj na Západe. Takže aj zovšeobecnenie a šty-

foto: archív SFÚ

Jednou z prác Mony Hafsahl bola aj Záhrada Martina Šulíka.

foto: archív SFÚ

Film Papierové hlavy Dušana Hanáka je výtvarne originálnym dielom.

lizácia môžu byť prostriedkom komunikácie.

Vaša častá spolupráca s režisérom Jurajom Nvotom sa preniesla do filmu i televízie. Príbeh filmu *Kruté radosti*, ktorý mal v našich kinách nedávno premiéru, má presné historické zaradenie. Nakoľko vás determinovala doba príbehu v tomto prípade? Aká bola filmová spolupráca s Jurajom Nvotom?

– Dej sa odohráva v 30-tych rokoch minulého storočia, ktoré dobre poznám z rôznych materiálov, novín a časopisov. Vo filme som mala možnosť kombinovať originálne obleky, šaty, plavky a klobúky i bižutériu s návrhmi rekonštruovaných kostýmov, ktoré boli šité na mieru. S režisérom sme sa dohodli na farbách a počte prevlekov. Bola to dobrá spolupráca, založená na vzájomnej dôvere. Pracovať na historickej téme s nízkym rozpočtom nie je jednoduché. Ak chcete dosiahnuť maximálny výsledok, vyžaduje to veľa času a energie. Sústredila som sa aj na našu spoločnú úlohu vyjadriť postupnú premenu hlavnej predstaviteľky a jej vývin z malomestského dievčaťa na mladú ženu, ktorá študuje v Prahe.

Čo je pre vás najdôležitejšie na spolupráci režiséra a výtvarníka?

– Asi by mali byť naladení na podobnú tóninu, mali by sa vedieť dopĺňať i provokovať a rozvíjať spoločné divadelné a filmové videnie.

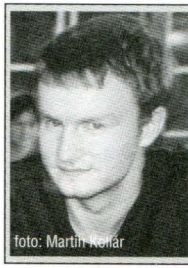
Pracovali ste už na mnohých slovenských filmoch. Sledujete a poznáte kinematografiu v Nórsku. Práve v tejto súvislosti by ma zaujímalo, aký je váš pohľad na slovenský film. V čom vidíte jeho súčasnú krízovú situáciu?

– V Škandinávii je štátna podpora národných kinematografií samozrejmosťou. Pomáha aj televízia a uvedenie nového filmu do kín je kultúrnou udalosťou. Najviac sa darí Dánom, asi všetci ťahajú za jeden povraz.

V poslednej dobe som videla niekoľko zaujímavých filmov mladých slovenských dokumentaristov, nedávnych absolventov VŠMU.

Dáša Čiripová
(autorka je divadelná kritička)

Juraj LEHOTSKÝ

foto: Martin Kollár

Povolanie: dokumentarista

Dátum a miesto narodenia: 17. september 1975, Bratislava

Štúdium: 1990 – 1994 – ŠUV / odbor Fotografia, 1995 – 2000 – VŠMU / odbor Dokumentárna tvorba

Filmografia: *Tichý svet Jožka Baláža* (1997), *Budeme mať výkony, budeme mať diplomy* (1998), *Pohreb je vlastne premiéra* (1999), *Dvojičky* (2000), *Nechcené deti* (2000), *Keď už som raz dostal život* (2000), *Nevedel som, že ťa budem mať tak rád* (2001), *Tucet* (J. Kukura, M. Hollý, M. Lasica), *Rozhovor* (2002).

AKO ĎALEJ, ABSOLVENT?

„Po skončení štúdia fotografie na ŠUV som začal rozmýšľať čo ďalej. Zistil som, že na VŠMU sa dá študovať dokument a cítil som, že v tomto smere by som sa mohol ďalej rozvíjať. Dokumentárny film bol pre mňa novou výzvou, začal ma baviť a možno, keby som bol teraz na škole, bol by som oveľa dôslednejší študent. Na škole bolo najzaujímavejšie, že sme mohli a museli urobiť raz za rok film. Nakrútiť päť filmov za päť rokov, to človeka trocha zaväzuje, aby robil ďalej a venoval sa filmu. Získal som väčší zmysel pre povinnosť a zodpovednosť, ktoré sú nevyhnutnosťou pri akejkoľvek práci. Veľakrát sa stane, že keď má človek príliš voľné ruky, proces tvorby je akýsi zdĺhavejší a problematickejší. „Časová drezúra" na škole bola v určitom zmysle produktívna. Za päť rokov sa dá aj zistiť, čo má človek rád, aký štýl práce mu vyhovuje, čo mu je blízke. Navyše dostane možnosť odskúšať si to aj v praxi na konkrétnom filme. Mal som šťastie, že som sa na škole stretol napríklad s Dušanom Hanákom. Stretnutia s ním boli kreatívne, naučili sme sa popri rozhovoroch, popri príprave filmu rozmýšľať v obrazových vzťahoch, ktoré má človek ukryté v sebe. Je dôležité mať pedagóga, ktorého si vážite aj na základe jeho práce. Čo však človek chce robiť, nie je iba záležitosť školy. Podstatné je uvažovanie samotného tvorcu. Keď má svojské cítenie a myslenie, treba využiť možnosť, ktorú škola dáva každému. Niečo vyrobiť, nakrútiť.

Prvý film, ktorý som robil po škole, bol pre mňa veľmi vzácny. Človek rozmýšľa „čistým štýlom", ktorý je dobré zachovať si aj pri ďalších filmoch. I keď stále rád robím dokument, potrebujem nachádzať stále niečo nové. Niekedy mám pocit, že som už na hranici dokumentu a zachádzam do hranej polohy. Hľadám námet, ktorý by už nebol krátkym dvadsaťminútovým študentským filmom, portrétom jedného človeka. Väčší film sa skladá z príbehov viacerých ľudí, ktoré musí tvorca spojiť do komplexného rozprávania a vyjadriť ním nejakú myšlienku. Už na škole ma trápilo, že pri dokumente nemožno urobiť nejakú vysnívanú scénu. Je to ohraničené realitou, aká je a nie je možné s ňou do istej miery hýbať. Preto by som rád nakrútil hraný film. V konečnom dôsledku však zisťujem, že na to, aby bol hraný film dobrý, je stále potrebné hľadať motívy a spôsob prerozprávania cez skutočných ľudí. Problém tvorcu je nájsť niečo, čomu skutočne aj sám verí, za čím si vnútorne stojí a čo je pre neho dôležité povedať. Keď je autor presvedčený, presvedčí všetkých."

Dáša Čiripová
(autorka je divadelná kritička)

Distribúcia slovenských filmov

Pred rokom 1990 to bolo jednoduché: „štát" si na pár rokov dopredu naplánoval koľko filmov vyrobí, schválil ľudí, ktorí ich nakrútili a potom ich prostredníctvom jedinej štátnej spoločnosti – Slovenská požičovňa filmov – priniesol do kín. Ako sa distribuujú slovenské filmy na Slovensku dnes?

Začiatkom 90-tych rokov čiastočne ešte dobiehali staršie projekty, no začali už vznikať nové produkčné a distribučné spoločnosti, ktoré sa podieľali na ich výrobe a distribúcii. Zatiaľ čo v okolitých krajinách (Česko, Maďarsko, Poľsko) sú dnes domáce filmy kasovými trhákmi, u nás sa zväčša pohybujú na tých nižších priečkach rebríčkov. Je na príčine to, že filmy nie sú divácky atraktívne alebo distribútor nie je schopný prilákať na ne potenciálnych divákov? Odpovede som sa snažil nájsť v distribučnej spoločnosti Saturn Entertainment, ktorá spoločne so spoločnosťou Continental film distribuovala najviac domácich titulov a u Rudolfa Biermanna, ktorého spoločnosť Charlie's má skúsenosti nielen s produkciou, ale aj s distribúciou. *„K distribúcii vlastných filmov nás vedú čisto pragmatické dôvody, no v poslednej dobe distribuujeme občas aj nejaké filmy kolegov z Čiech, pretože nemajú veľmi dobré skúsenosti so slovenskými distribútormi,"* hovorí Rudolf Biermann. *„Tých dôvodov je niekoľko. Všetci distribútori, ktorí na slovenskom trhu niečo znamenajú, sú najmä po odchode Intersonicu vlastne len zástupcovia veľkých amerických spoločností, ktoré na báze istých kontraktov majú povinnosť, ale zároveň i možnosť distribuovať u nás americké filmy. Výhoda týchto distribútorov oproti nezávislým, ale najmä tým, ktorí distribuujú domáce filmy, je v tom, že majú za sebou celosvetovú kampaň. To znamená, že o tých filmoch sa píše, hovorí. Slovenské filmy to, samozrejme, nemajú. Naviac sa k nim médiá nechovajú ústretovo alebo nadštandardne. Berú ich ako každý iný film, navyše nie sú pre nich zaujímavé, lebo v nich nehrajú žiadne americké, ani francúzske hviezdy. To je asi hlavný dôvod, prečo sa hlavní distribútori venujú distribúcii slovenských filmov sporadicky, nekoncepčne a je na pokraji ich záujmu. Nikdy som nezažil, že by slovenský distribútor na slovenský film platil dopredu minimálnu garanciu, že by ponúkol nejaké zaujímavé podmienky, veľkú kampaň alebo niečo podobné. Na druhej strane títo distribútori hovoria, že slovenské filmy v kinách nefungujú a že nemajú takú návštevnosť ako americké, že sa im neoplatí distribuovať ich. Chápem to*

Do slovenskej distribúcie sa práve dostáva slovenský film Útek do Budína Miloslava Luthera.

a preto je pre obidve strany lepšie, keď si to robíme sami. Samozrejme, že naša zainteresovanosť na úspechu filmu je rádovo úplne iná. My svojmu filmu veríme a preto s ním dosahujeme i lepšie výsledky."

Trochu inak sa na situáciu pozerá Martin Hájek zo spoločnosti Saturn Entertainment. *„Predostieram, že na túto problematiku sa pozerám z hľadiska distribútora, ktorý je na rozdiel od tvorcov filmu – rovnako ako prevádzkovateľ kina – existenčne závislý od každého diváka, ktorý si nájde cestu do kina. Distribúcia slovenských filmov je vždy náročnejšia než distribúcia zahraničných titulov. Pre plnohodnotnú distribúciu – nasadenie do kín, marketing – je nevyhnutné splniť v predstihu niekoľkých mesiacov až jedného roka zopár predpokladov v istej časovej postupnosti. Úzka spolupráca s producentom, prípadne majiteľom práv je preto úplne nevyhnutná. Pri zahraničných – nielen amerických, ale napríklad už aj českých – filmoch je servis pre distribúciu stopercentný, čo sa v prípade slovenských filmov povedať nedá. U nás má človek občas pocit, že pre producenta je vec vybavená dokončením filmu. V zahraničí je samozrejmosťou, že na distribučných materiáloch sa pracuje paralelne už počas nakrúcania filmu. Na Slovensku môže distribútor pri snahe získať nevyhnutné materiály občas nadobudnúť až nepríjemný pocit, že ho producent považuje za otravný element, ktorý stále niečo pýta a ešte ho nezaslúžene pripravuje o nejaké percento z tržieb. Potom sa strašne čuduje, že mu na film neprišli diváci. Opačným extrémom niekedy je, keď sa energický producent upne k rôznym „marketingovým" nápadom, na ktorých sa potom vybíja finančne, mediálne atď. Výsledok je obvykle ten istý. Aj s programovaním slovenských filmov sú čím ďalej, tým väčšie problémy, nakoľko im už takmer nikto neverí. A keď to trocha preženiem, pomaly každý ďalší slovenský film v distribúcii len potvrdzuje skeptické predpovede a zatĺka ďalší klinec do rakvy povesti slovenského filmu. Nezáujem diváka a následne aj kinára o slovenský film je dnes veľmi dôsledný, až totálny. Problém teda nie je v tom, či je slovenských filmov veľa alebo málo, ale v tom, aké sú a akými témami sa zaoberajú. Veľmi záleží tiež na tom, do akej miery je téma schopná zaujať dneš-*

ného, hlavne mladého diváka. Je všade úplne bežné, že aj výborné filmy nepritiahnu širšie masy, pretože ich žáner alebo téma nedokážu prvoplánovo zaujať natoľko, aby sa vybrali do kina, čo je normálne. Dnes by už bolo veľkým víťazstvom, keby síce slovenským filmom nebola nadšená odborná kritika, ale by naň prišli aspoň nejakí diváci a v pozitívnom zmysle slova sa dobre zabávali. Ak by som to mal zjednodušiť – bez ohľadu na kvalitu – väčšina našich filmov sa v súčasnosti zaoberá vecami, ktoré (širšie) publikum vôbec nezaujímajú a ich žánrové zaradenie bežného diváka priam odradzuje. Čisto z distribučného hľadiska prezentovať slovenský film ako drámu je prvým predpokladom diváckeho neúspechu. Diváka dnes treba zaujať aj formou. Natvrdo a s dávkou zjednodušenia až povrchnosti povedané – opadané lístie, milenci na lúke, drevené domčeky a staré žehličky sú už pomaly pejoratívnymi poznávacími znakmi slovenského filmu. Určite sa väčšina tvorcov ohradí, že to nie je ich prípad, ale tak dnešný divák slovenský film vníma. Preto nemám pocit, že bieda slovenského filmu je len dôsledkom nedostatku financií."

Ako by asi teda mal vyzerať ideálny vzťah producenta a distribútora slovenského filmu? Rudolf Biermann hovorí, že *„ideálne by bolo, keby sa distribútor zaujímal o film už vo fáze scenára. Hovoril by producentovi svoj názor a už v tejto fáze by bola jasná základná línia, akým spôsobom sa bude distribúcia robiť, distribútor by túto líniu sledoval počas nakrúcania, spolupracoval by s médiami. Mal by vedieť profesionálne odhadnúť, koľko divákov môže film pritiahnuť a koľko peňazí musí do toho investovať, aby to dosiahol. Začal som nakrúcať Jánošíka, ktorý bude po technickej stránke (cinemascope, full digital) porovnateľný s americkou produkciou, ale dodnes sa mi nikto zo slovenských distribútorov neozval. A tak nám nezostane nič iné, než si film zasa distribuovať. Neznamená to, že by sme to robili horšie ako niekto iný, ale nám by to v tom prípravnom procese úžasne pomohlo."*

Kde je teda zásadný problém? V neexistencii systematickej podpory štátu, filmových časopisov, v nedostatočnej spolupráci producentov a distribútorov, ale i v samotných tvorcoch. Pretože ako hovorí Rudolf Biermann: *„Veľká kampaň dostane ľudí do kina. Ale ani tá najväčšia kampaň nepomôže, ak je film zlý."*

Miro Ulman

Distribúcia slovenských filmov na Slovensku

Názov filmu	počet kópií	umiestnenie po prvom týždni	počet predstavení	počet divákov	priemerná návštevnosť na predstavenie
Hana a jej bratia (2001)	3	10.	32	708	22,125
Vadí nevadí (2001)	5	2.	78	5 182	66,44
Dážď padá na naše duše (2002)	4	9.	54	588	10,85
Výlet (2002)	4	9.	58	1 602	27,62
Kruté radosti (2002)	5	4.	63	2 879	45,7

zdroj: Únia filmových distribútorov

poznámka: všetky údaje sú za prvý týždeň od premiéry filmu

Očakávanie úteku

Už pred desiatimi rokmi siahli Martin Porubjak, Marián Puobiš a Ivan Balaďa k románu *Útek do Budína* Vladislava Vančuru z roku 1923. Jeho realizácia sa však, hlavne pre nedostatok finančných prostriedkov, nemohla uskutočniť. Až v roku 1996 sa k projektu dostal režisér Miloslav Luther, ktorý na základe Vančurovho románu a nového scenára pripravil nielen celovečerný dvojhodinový film, ale aj päťdielny televízny seriál. Film má premiéru 7. novembra 2002 a rovnomenný televízny seriál by sa na televíznych obrazovkách mal objaviť na jar budúceho roka.

Príbeh študentov práv na Karlovej univerzite v Prahe, Jany Myslbekovej, pochádzajúcej z pražskej meštiackej rodiny a statkárskeho syna Tomáša Baránya zo slovenského Turca, *„tento originálny a zároveň i „tuctový" príbeh zrodu, rozkvetu i zmaru lásky"*, ako vraví jeden zo scenáristov Martin Porubjak, *„je nielen jedným z najobľúbenejších ľúbostných príbehov českej literatúry 20. storočia, ale aj románom o začiatkoch budovania štátu, ktorý už medzitým zmizol z mapy Európy..."* Aj keď je dej filmu časovo zasadený do obdobia rokov 1919 až 1923, režisér Miloslav Luther vidí v historickom príbehu úzku paralelu so súčasnou zmätenou dobou. *„Je to doba, ktorá je rovnakým spôsobom „vykĺbená". Po rozpade Rakúsko-Uhorska sa menili hranice, vzťahy medzi štátmi, národmi, ľudia hľadali nové uplatnenie, nové istoty, odpovede na nečakané otázky každodenného života, nádej do budúcnosti. (...) Práve doba, v ktorej sa odohráva Útek do Budína, môže dať odpoveď aj na mnohé otázky, ktoré trápia súčasníka."*

Na filme koprodukčne spolupracovala Ars media Bratislava, Česká televízia, Slovenská televízia a Tivoli filmprodukció Budapešť. Finančne ho podporilo Ministerstvo kultúry SR a program Pro Slovakia, Štátny fond Českej republiky pre podporu a rozvoj českej kinematografie a Motion Picture Public Foundation of Hungary TV2. Najväčšie problémy pri práci okrem finančných ťažkostí spôsobovalo komplikované vytváranie historickej autenticity tohto výpravne rozsiahleho filmu. Nakrúcalo sa nielen v mestských reáloch a exteriéroch v Prahe, Viedni, Budapešti, Brne a Bratislave, ale v podstatnej miere aj na Spiši. Okrem Lenky Vlasákovej a Ondřeja Sokola sa vo filme objavia popri mnohých iných aj Andy Hryc, Matej Landl, Ady Hajdu, ale aj Miroslav Donutil, režisér Jiří Menzel a maďarskí herci Dorka Gryllusová a Ferenc Hujber. V dominujúcej úlohe slovenského statkára Štefana Barana sa predstaví český herec Bolek Polívka. Vo filme tak zaznie nielen slovenčina, čeština, ale aj maďarčina, nemčina, francúzština. Miloslav Luther priznáva, že ho zaskočili problémy, s akými sa stretol počas realizácie filmu. *„Nechcem povedať, že do Úteku do Budína sme išli nezodpovedne, ale rozhodne sme neočakávali vývoj, ktorý tu za tie štyri roky nastal. Podmienky nakrúcania náročnejších filmov sú na Slovensku na hranici únosnosti,"* uzatvára Miloslav Luther.

Jozef Obuch
(autor je absolvent filmovej vedy FTF VŠMU)

Pravdivo o vzťahoch a láske

Mladá filmová scenáristka, absolventka odboru filmovej scenáristiky a dramaturgie na VŠMU Laura Siváková zrežírovala svoj prvý autorský, celovečerný, nízkorozpočtový film. Jej intímna sonda do vzťahov matky a dcér *Quartétto*, ktorá je na svete už takmer pol roka, bude 29. novembra 2002 otvárať 4. MFF Bratislava. Film je prvým slovenským titulom, nakrúcaným digitálnou kamerou, distribučnú premiéru bude mať 5. decembra 2002.

Čím novým prekvapí *Quartétto* divákov a kritiku?

– Neviem, nakoľko prekvapí. Išlo mi o to, aby si diváci pozreli normálny príbeh. Práve príbeh je pre mňa vo filme najdôležitejší. Je to piedestál, na ktorom tvorca stojí a rozhliada sa, akou cestou sa vydať. *Quartétto* je zároveň prvý slovenský film, nakrútený digitálnou kamerou. Táto technológia dáva slobodu. Človek sa nezdržuje svietením, zdĺhavými kamerovými skúškami kvôli ostrosti. A navyše, materiál je v porovnaní s 35mm surovinou finančne nenáročný, takže som si mohla dovoliť nakrútiť viac záberov, čo mi neskôr v strižni dávalo viac možností.

Film je intímnou sondou do vzťahov matky a dcér. Je to dráma určená ženám?

– Fakt, že vo filme vystupujú ženy, vyplynul z príbehu. Ten bol inšpirovaný smrťou mojej starej mamy. Na jej pohrebe sa stretli jej tri dcéry a vo vzájomnej konfrontácii sa na povrch začali vynárať konflikty. To bol odrazový mostík. Neskôr, po viacvrstvovej fabulácii príbeh začal žiť vlastným životom. Nevedela som, kam až dospeje, ale snažila som sa hovoriť o vzťahoch a láske pravdivo. A prečo ženy? Zdali sa mi nejednoznačnejšie, temperamentnejšie a mne ako žene bližšie. Nechcem však, aby bol film vnímaný ako akási feministická agitka. Myslím si, že bude zaujímavý aj pre mužov. Snáď sa dozvedia viac o ženách.

Je váš film v kladnom zmysle slova divácky? Pritiahne slovenského diváka, zvyknutého na americkú komerciu?

– Verím, že aj takýto divák je schopný pozrieť si tiež iný druh filmov. Možno sa filmovým kritikom nebude páčiť, ale chcela som nakrútiť príbeh, ktorý by bol zrozumiteľný pre každého diváka. Nie je to typický klubový film. Je to film, ktorý by som si sama rada pozrela v kine.

A ako *Quartétto* podľa vás prijmú zahraniční diváci?

– Témou je všeplatná. Notickou k filmu je *„Láska si vezme, čo jej patrí"*. Nie je to len slovenský problém, každý človek bojuje vo vzťahoch s láskou, odcudzením, neverou...

Vyštudovali ste filmovú scenáristiku a dramaturgiu na

NOVINKY

foto: Charlie's

VŠMU. Prečo ste sa rozhodli svoj vlastný scenár zrežírovať sama?

– Scenár vznikol pred šiestimi rokmi ako moja bakalárska práca. Producent Rudolf Biermann ho v tom čase ponúkol Martinovi Šulíkovi, ten však povedal, že ženám príliš nerozumie. Scenár mal v rukách aj Saša Gedeon, on si však scenáre píše sám a možno mal ako muž takisto problém stotožniť sa s postavami. Medzitým som zbierala skúsenosti na nakrúcaní mnohých filmov. Zrazu prišiel čas, keď som si uvedomila, že najlepším možným riešením by bolo, keby som si *Quartétto* nakrútila sama. Veď najlepšie poznám postavy a viem, čo som scenárom chcela povedať.

Nie ste zástancom únikových cestičiek svojich postáv?

– Nie. Mám rada, ak postavy vo filme narážajú hlavou o múr, niekedy sú smiešne, cítia bolesť, ale práve to je cesta k ich pochopeniu. Chcem diváka vyburcovať k zamysleniu sa nad sebou, nad svojím životom. Snáď to tak bude s *Quartéttom*.

Boli ste v roli režisérky kritická voči svojmu scenáru?

– Na pľaci som scenár neprepisovala. Pred nakrúcaním som mala scenár detailne rozkreslený na zábery, s finálnou úpravou dialógov. Nebránila som sa spontánnym nápadom, ale v prevažnej miere som sa opierala o pripravený scenár.

Na filme ste spolupracovali aj s mladými „neokukanými" tvorcami, niektorí sú študenti VŠMU...

– S kameramanom Tomášom Juríčkom sme predtým nakrútili krátky film. Šťastie som mala na strihača Maroša Šlapetu, ktorý neuveriteľne presne cítil charaktery jednotlivých postáv a celkovú atmosféru príbehu. Obdobná situácia nastala aj pri stretnutí s hudobným skladateľom Petrom Grollom. Akoby náhodou sa na tomto filme stretlo veľa skvelých ľudí a ich spoluprácu si nesmierne vážim.

Ktorá téma by podľa vás v súčasnosti najviac zarezonovala na plátnach kín?

– V súčasnosti vládne kríza vo vzťahoch. Nefunguje model muža, model ženy. Je to nosná téma, o ktorej akoby sa súčasní tvorcovia báli hovoriť.

Katarína Moláková
(autorka je študentka scenáristiky a dramaturgie FTF VŠMU)

Nové Autokino Optima v Košiciach

Začiatkom októbra sa projekciou filmu *Pán Prsteňov 1: Spoločenstvo prsteňa* uskutočnilo slávnostné otvorenie Autokina Optima v Košiciach, ktorého krstnými rodičmi sa stali herečka Anna Šišková a režisér Peter Hledík. Otvorenie autokina bolo sprevádzané nielen ohňostrojom, ale aj klaksónmi a blikaním svetiel cca 700 áut. Pre autokino je špecifické, že zvuk je obstaraný reproduktormi pri premietacej ploche, ale aj frekvenciou, ktorú si môžu návštevníci naladiť vo svojom vlastnom aute. Jeho kapacita je okolo 200 áut so 100 percentnou viditeľnosťou. Dramaturgia Autokina Optima v Košiciach je zameraná predovšetkým na ľahšie žánre ako komédie, rodinné filmy, ale aj na akčné tituly a žánre thriller, nechýbajú premiérové snímky. Zámerom dramaturgov kina je premietať aj staršie slovenské a české filmy. V apríli 2003 sa začne nová kinosezóna, ktorá bude trvať do septembra až októbra budúceho roka a čaro autokina si vychutnajú aj peší návštevníci, ktorí sa budú môcť usadiť na pripravené lavičky.

(red)

Ďalšie DVD Juraja Jakubiska

Po *Nejasnej správe o konci sveta* vyšlo v októbri 2002 ďalšie DVD s filmom Juraja Jakubiska. Druhým v poradí je Jakubiskov film *Sedím na konári a je mi dobre*. Film má digitálne remastrovaný zvuk, obraz je vo formáte 4:3 a je doplnený anglickými, nemeckými, francúzskymi, španielskymi, ruskými, talianskymi a českými titulkami. Texty bonusov sú v češtine, slovenčine, aj angličtine. Najzaujímavejším z bonusov je krátkometrážny film *Bubeník červeného kríža*. Okrem neho na tomto multiregionálnom DVD nájdete i filmografiu Juraja Jakubiska, biografie tvorcov a hercov. Centrum českého videa a J&J Jakubisko film v spolupráci so Slovenským filmovým ústavom (SFÚ) pripravujú v edícii Filmografia Juraja Jakubiska postupné vydanie všetkých jeho celovečerných filmov. SFÚ najbližšie na december t. r. pripravuje vydanie DVD Dušana Hanáka *Obrazy starého sveta* pri príležitosti 30. výročia od vzniku filmu. Viac informácií prinesieme v nasledujúcom čísle Film.sk 12/2002.

(miro)

Výlet bodoval v San Sebastiane

Na jubilejnom päťdesiatom ročníku MFF San Sebastian v septembri t.r. okrem devätnástich titulov v hlavnej súťaži sa dvadsať prvých alebo druhých filmov uchádzalo o Cenu pre najlepších mladých režisérov, ktorá je spojená s najvyššou finančnou odmenou, aká sa vôbec dá získať na filmovom festivale – 150 000 Euro. Získal ju česko-slovenský koprodukčný film *Výlet* režisérky Alice Nellis, ktorý mal nedávno premiéru v našich kinách. *„Všetci sme mali veľkú radosť,"* povedala režisérka Alice Nellis. *„Mám radosť najmä kvôli Alici. Úspech druhého filmu je ešte dôležitejší než dôležitý úspech prvého, pretože ho zbavuje náhodnosti,"* povedala pre MF Dnes herečka Iva Janžurová, ktorá bola v San Sebastiane spolu s režisérkou.

(miro)

Úspech filmu Nicholas G. Winton - Sila ľudskosti

Slovenský film *Nicholas G. Winton – Sila ľudskosti* bodoval začiatkom októbra v Cannes na vyhlásení finalistov prestížnej medzinárodnej súťaže Emmy Awards, ktorá je považovaná za televíznu obdobu filmových Oscarov. Tieto ceny sa vyhlasujú v siedmich kategóriách a Mináčov film sa zaradil medzi najlepšie štyri filmy v kategórii dokumentov. Celosvetové finále bude slávnostne vyhlásené 25. novembra na Emmy Awards Gala v New Yorku. Je to po prvýkrát v histórii súťaže Emmy Awards, kedy sa slovenský film dostal až do samotného finále. V New Yorku bude film súperiť s dokumentmi z Kanady, Japonska a Južnej Afriky. Film *Nicholas G. Winton – Sila ľudskosti* v poslednom čase zaznamenal viacero medzinárodných úspechov. V septembri sa vrátil z premietania v New Yorku v priestoroch Symphony Space na Broadway, kde boli režisér Matej Mináč a producent filmu Patrik Pašš prijatí manželmi Billom a Hillary Clintonovými. O niekoľko dní neskôr sa tento film za účasti ministra zahraničných vecí britskej vlády zúčastnil premietania na prehliadke filmov krajín kandidujúcich do EÚ Barbican Film Festival Season, kde bol N. G. Wintonovi odovzdaný ďakovný list od britského premiéra Tonyho Blaira. Išlo o prvú projekciu tohto filmu na území Veľkej Británie a je paradoxné, že Briti objavili neuveriteľný čin dnes už 93-ročného krajana Wintona až prostredníctvom slovenského filmu.

(nb)

Nominácia Slovenska na Oscara

Slovenská filmová a televízna akadémia (SFTA) každý rok nominuje slovenský film na Oscara. Za rok 2002 SFTA z filmov Vlada Balca *Dážď padá na naše duše* a Juraja Nvotu *Kruté radosti* na Oscara nominuje film *Kruté radosti.* Minulý rok nebol nominovaný žiadny titul. ***(sim)***

Nový minister kultúry

Dňa 15. októbra 2002 prezident republiky vymenoval novú vládu. Napriek predvolebným programom niektorých politických strán s návrhmi na zrušenie ministerstva kultúry, pod ktoré spadá oblasť kinematografie a audiovízie, ministerstvo ostáva zachované. Novým ministrom kultúry sa stal literárny vedec Rudolf Chmel. Pred vymenovaním do funkcie pôsobil v diplomatických službách.

(sim)

Publikácie SFÚ do konca roka 2002

Slovenský filmový ústav (SFÚ) tento rok vydal publikáciu *Štefan Uher 1930 – 1993* autora Václava Maceka, ktorú krstil režisér Martin Hollý v júni na jubilejnom ročníku Art Film v Trenčianskych Tepliciach. Do konca roka 2002 sa súpis publikácií edičného oddelenia SFÚ rozšíri o ďalšie tri tituly. V novembri na pultoch kníhkupectiev bude publikácia Paula Virilia *Stroj videnia,* v decembri sa už tradične k čitateľom dostane *Filmová ročenka 2001* a vyjde aj viac ako rok avizovaný titul *5 scenárov* Martina Šulíka. Netradične sa k edičným aktivitám SFÚ zaradí tento rok aj kalendár slovenských režisérov na rok 2003.

(sim)

Nový film v starých šatách

Nový film je dnes v slovenskej kinematografii, v ktorej sa hovorí o finančnej a tvorivej kríze, vždy očakávaný s napätím. Sľubuje nové témy či nové spracovania starých tém. Pred rokom pootvoril film *Vadí nevadí* Evy Borušovičovej slovenskému divákovi priezor do súčasnosti, ktorá mu je blízka, v ktorej prežíva svoje vášne a krízy a mal v ňom pravdepodobne navodiť pocit stotožnenia. Nepodarilo sa to celkom verne, ale tento film naznačil, že v slovenskej kinematografii dnes niečo bolestne chýba. Hlbší záujem o súčasného človeka a snaha zachytiť jeho problémy v nových súvislostiach. Filmový debut vynikajúceho divadelného režiséra Juraja Nvotu *Kruté radosti* je v tomto zmysle krokom späť či prešľapovaním na mieste. Podľa anotácií je to film o pokušení, *„o základných ľudských vzťahoch, o láskach, o ľuďoch, čo vedľa seba žijú a všeličo si zamlčujú, všeličo si nepripúšťajú...“*, teda o témach nadčasových, hlboko človečích a zobrazených nespočetne veľakrát a mnohými spôsobmi. Juraj Nvota odôvodnil svoj záujem o scenár Scarlett Čanakyovej okrem iného tým, že mu niektoré epizódy pripomínajú vlastnú skúsenosť. Z hľadanej autentickosti však ostane pocit, akoby sa výborná kamera Jana Malíča len ako sonda spustila do náhodnej skupiny ľudí, ktorých pohnútky aj napriek tomu, že sú zachytené vo veľkých detailoch, vnímame len z rozprávania nejakého známeho.

foto: Continental film

Keď v roku 1995 Martin Šulík uviedol *Záhradu*, bola príjemným osviežením zmyslov bombardovaných americkými produkciami a európskou klasikou. Jablko ako symbol mnohých podôb ženskej zvodnosti, jesenná obloha ako nostalgická klenba nad spomienkami z leta, chlieb s masťou, vyťahané svetre a červené víno sa ale v *Orbis Pictus*, v *Krajinke*, v *Modrom z neba* a napokon aj v *Krutých radostiach* neustále vracajú ako symbol „príbehov o hľadaní“... Lásky, priateľstva, cesty? Už hudobné ukážky v reklamách na film, nech sú akokoľvek príjemné, jasne predznamenávajú opäť ďalšiu nostalgickú scenériu. Na pozadí tej istej jesennej oblohy, s tými istými jablkami, s mastným chlebom a červeným vínom rozohrávajú *Kruté radosti* šachovú partiu siedmich postáv, ktorých strasti, neresti a túžby vychádzajú na povrch, aby vzápätí rozvírené novou skúsenosťou, rýchlo zmizli z empatických senzorov diváka.

Film otvára metaforický obraz. Na hladinu pokojného ryb-

RECENZIA

níka padá palica – kruhy sa zväčšujú, až sa napokon úplne rozplynú a hladina je opäť pokojná. Do relatívne pokojnej hladiny Karolovho (Ondřej Vetchý) života podobne vstúpi Valentína (Táňa Pauhofová), dieťa, ktoré pred rokmi splodil. Mení sa na ženu a nie je v novom prostredí vítaná. Mladý koktavý riaditeľ školy Martin (Milan Mikulčík) je vo veku, keď ešte prekypuje vášňou k poézii a nie je skazený cynizmom trpkých skúseností. Je mladý, citlivý a navyše pekný. Helena (Anna Šišková) je zmyselná žena, ktorá začína túžiť po istejšom zväzku a vybrala si preň Karola. Ilona (Szidi Tóbiás), zmierená so svojím životom osamelej ženy, sa oddáva krátkym mechanickým vzplanutiam, dobrácky lekár Gabriel (Ady Hajdu) má tiež svoje problémy, nad učiteľom Lajošom (Csongor Kassai) sa vznáša tieň nacionalizmu...

Sedem postáv sa v momente, v ktorom vstupujeme do deja, ocitne v zlomovej situácii. Paralelné priamky ich životov sa príchodom Valentíny pretnú, no ani intenzívne herecké výkony skúsených hercov nenainfikujú diváka pocitom spolupatričnosti. Množstvo zážitkov sa deje v prudkom strihu za sebou, bez obrazovej alebo verbálnej pointy. V príbehu už aj tak bohatom na vnútorné krízy (predstieranie, že nechcená Valentína je neter riaditeľa školy, milostné avantúry Karola a Ilony, Ilonin muž umierajúci na tuberkulózu atď...) sa zrazu objaví scéna, v ktorej chlapci cikajú na učiteľov bicykel. Nevieme, či sa rieši vzťah nadriadeného riaditeľa k učiteľovi, antimaďarizmus či spupnosť mladej Valentíny. Autori filmu pritom zhodne tvrdia, že historickosť nie je pre dej, ani pre charakterizáciu postáv nijako významná. Scéna totiž ďalší dej ani postavu Lajoša nijako výrazne neovplyvní. Scarlett Čanakyová však umiestnenie príbehu do 30-tych rokov minulého storočia odôvodnila okrem iného tým, že ju súčasnosť nezaujíma. Pre to, aby Helena pochopila, že Karol s ňou dieťa mať nebude, sa tiež nezdá nutné, aby krutá scéna s pôrodom z čista jasna prerušila salónnu kultúru a aby sa všetci zúčastnení nevedno prečo zišli v dome chudobného človeka, kde jeho žena pri pôrode syna umrie. Potrebuje divák monológ umierajúceho starca o svojej žene, aby pochopil, že Ilona je dobrá žena a nepotrebuje majetok, ale lásku?...

Veľmi talentovaná Táňa Pauhofová je svojím sviežim prejavom možno jedinou dôveryhodnou postavou, ktorej zmeny v nálade, v konaní a pri rozhodovaní chápeme, pretože sa dajú pripísať mladej prirodzenej impulzívnej túžbe prejaviť naraz všetky emócie. Aj Ondřej Vetchý s Milanom Mikulčíkom presvedčivo stvárňujú mužskú ťarbavosť, keď musia riešiť problém, ktorý by najradšej hodili na ženy alebo zamietli pod koberec. Hercom sa nedá vytknúť ani zrnko.

Máme nový film, obľúbených hercov vidíme v iných polohách. Za veľmi krátky čas a za relatívne málo peňazí. Mastný chlieb a červené víno. Bicykle a jesenné lístie. Tie isté a už toľkokrát zobrazené a v *Krutých radostiach* bez akéhokoľvek nového či ďalšieho významu. Stali sa neoddeliteľnou kulisou, v ktorej sa čistý obraz človeka vo svojej prirodzenej rozorvanosti, trápnosti, nerozhodnosti a kráse akosi stráca. Lyrizácia na úkor autentickosti, symboly na úkor skutočnosti. Veľmi pekné, ale trochu vzdialené... Asi tak ako tridsiate roky od dvadsiateho prvého storočia.

Eva Zaťková
(autorka je filmová novinárka)

Filmové radosti

V októbri mal premiéru v poradí druhý slovenský film roku 2002. Svoj celovečerný hraný debut *Kruté radosti* predstavil verejnosti Juraj Nvota, doteraz známy najmä ako divadelný a televízny režisér. Film je príbehom z obdobia prvej Československej republiky o láske troch mužov k jednej žene, o trojuholníkoch, ktoré láska vytvára i o citovom dospievaní. Autorka námetu a scenáristka filmu Scarlett Čanakyová na otázku, či môže film zasadený do minulosti osloviť súčasných divákov odpovedala, že nezáleží na období, v ktorom sa príbeh odohráva, ale na jeho téme. V nadväznosti na jej vyjadrenie sme sa ľudí pôsobiacich v kinematografickom prostredí spýtali: *„Myslíte si, že po troch posledných slovenských filmoch Hana a jej bratia, Vadí nevadí a Dážď padá na naše duše, ktoré mali ambície vyjadrovať sa k problémom a témam súčasnosti, majú Kruté radosti ako film s historizujúcimi tendenciami šancu nájsť si v súčasnosti svojho diváka?“*

Ingrid Brachtlová, dokumentaristka: *„Kruté radosti vnímam ako film, ktorý ako keby upratoval v neveľmi diskutovanej etape našich malinkých dejín. Zachytáva láskavé a možno i radostné obdobie, silno ovplyvnené masarykovskou ideou čechoslovakizmu. Je veľmi dôležité, aby sa národ prostredníctvom umeleckých artefaktov vyjadroval k svojej histórii, zmapoval a usporiadal všetky možné zákutia svojich dejín. To, že vo filme funguje i nadčasový motív žensko-mužských a kamarátskych vzťahov, je samozrejmé, pretože ten bude prítomný v každom jednom diele i o tisíc rokov. Nadčasovosť Krutých radostí však nevnímam ako primárnu. Pokladám za veľmi vzácne a cenné, že sa tvorcovia pustili do historizácie príbehu a to, že svoju tému zasadili práve do spomínanej doby. Treba povedať, že po mnohých rokoch máme na Slovensku klasický film, ktorý má vyklenutý dramatický oblúk, nesie v sebe vnútornú drámu a vyznačuje sa skvelou prácou s hercami. Myslím si, že nehľadiac na časovosť či nadčasovosť témy, nadväzujú Kruté radosti na najlepšie tradície slovenského filmu a možno ich zaradiť do línie diel scenáristu a dramaturga Tibora Vichtu či režisérov Štefana Uhra a Martina Hollého.“*

Peter Dubecký, generálny riaditeľ SFÚ: *„Začal by som asi tým, že po dlhej dobe som zo slovenského filmu veľmi spokojný a myslím si, že Kruté radosti i ich téma majú šance osloviť dnešného, nielen slovenského diváka. Na tomto filme si vážim, že sa v skromných podmienkach slovenskej kinematografie a asi aj za skromné peniaze podarilo urobiť kvalitný film. Ak by som mu mal niečo vyčítať, tak by to bola jeho technická stránka, problematická tým, že bol nakrútený na 16mm a potom kopírovaný na 35mm formát, čo spôsobilo istú zrnitosť*

foto: Continental film

obrazu. Vzhľadom na minimálny rozpočet to však považujem za fakt, ktorý treba akceptovať. Myslím si, že Kruté radosti patria k dielam, aké u nás vieme robiť, pretože prinášajú témy, ktoré majú na Slovensku svoju tradíciu. Pripomenuli mi herecký debut Juraja Nvotu v Hanákovom filme Ružové sny, ktorý mi prednedávnom pri opätovnom videní urobil obrovskú radosť. Veľmi podobné pocity som mal i pri sledovaní Krutých radostí. Pri odchode z kina som mal pocit, že by bolo veľkou škodou tvrdiť, že na Slovensku nie sme schopní vyrábať slovenské filmy. Teraz skôr pôjde o to, aby slovenské filmy mali i svojich divákov. Myslím si, že dielami ako Kruté radosti ich opäť získame."

Dušan Trančík, režisér: *„Myslím si, že Scarlett Čanakyová má absolútnu pravdu. Film som vôbec nevnímal ako historický, možno práve preto, že jeho kostýmy mi ako kostýmy môjho detstva boli veľmi blízke. Vo filme Kruté radosti ide predovšetkým o silnú emocionalitu, nie o historické obdobie. Sú v ňom veľmi jemne vystavané dramatické vzťahy a práve to ma upútalo. Myslím si, že to je veľmi solídna režijná práca Juraja Nvotu."*

Martin Ciel, filmový teoretik: *„Som presvedčený, že nezáleží na tom, v akej dobe sa film odohráva, pokiaľ má dobrú tému, dostatočne presvedčivo vyjadrenú na to, aby zasiahla divákov. Historické či science fiction filmy sa rovnako ako filmy zo súčasnosti vyjadrujú k aktuálnemu dianiu. Tvorcom filmu Kruté radosti sa presah témy do súčasnosti podaril. Je to tradičná snímka, jej optika je priehľadná práve preto, aby vyniklo to, čo sa snaží povedať. Je ukážkou ideálneho, tradičného, konvenčného spracovania naratívnej štruktúry bez formálnych exhibícií. Zaoberá sa pomenovaním a riešením medziľudských vzťahov, ktoré všeobecne neboli dobré v minulosti a isto nebudú dobré ani v budúcnosti. Táto téma je veľmi dôsledne vyjadrená emóciou a skrytým dramatičnom príbehu. V druhom pláne intímneho príbehu presakuje veľmi silno, obzvlášť v scéne s bicyklom, či v správaní sa detí v škole, skutočná história. Nesúhlasím s vyjadrením niektorých recenzentov, že Kruté radosti sú film, ktorý si vytvoril špecifický časopriestor mimo dejín. Historický film môže tlmočiť súčasnosť a presahovať do jej problémov iba vtedy, keď má dôsledne vybudované historické pozadie. A to sa v prípade Krutých radostí podarilo."*

Katarína Mišíková
(autorka je doktorandka filmovej vedy FTF VŠMU)

Polemicky o Leopoldovi Laholovi

V pozoruhodnej, ale v mnohom aj veľmi diskusnej knihe *Líšky kontra ježe, Slovenská politická emigrácia 1948 – 1989, analýzy a dokumenty* (Kalligram, Bratislava 2002), v Mníchove žijúceho slovenského publicistu Jozefa Špetku, som si v poznámkach (str. 197) prečítal prekvapujúcu interpretáciu môjho textu. Vlastne je to iba jedna veta, ktorá je sotva hodná aj citačnej pozornosti, ale je v nej zahrnutých kondenzovane niekoľko dezinterpretácií.

Jednou zo Špetkových predností je, že sa ako ojedinelý autor, napriek podtitulu knihy, pokúša, ak už aj nie ucelene, zmapovať či aspoň zaznamenať aj širšie literárne, umelecké, publicistické a vedecké výkony slovenských exulantov, ku ktorým sa správame zväčša ignorantsky a s nezáujmom alebo priveľmi zjednodušene. Hendikepom knihy je, že aj v nej autor vnáša prísne a nekompromisné schematické členenie na monistov – ježov, reprezentantov totalitného myslenia a pluralistov – líšky ako ich liberálneho opaku. Špetko modelovo vychádza z interpretácie filozofa Isaiaha Berlina, ktorý *„zápas múdrosti a sily"* uplatnil na rozdelení ruských mysliteľov, ale pripustil aj *„existenciu líšok, ktorí si namýšľali, že sú ježe"*, akým mal byť Tolstoj, čo aplikuje aj na slovenský politický exil (str. 13).

V mojom spore so Špetkom súhlasím, že o *„Laholovej filmovej tvorbe v emigrácii vieme málo"* (str. 197). Dodávam však, že rovnako málo vieme o jeho literárnej, prozaickej, poetickej, dramatickej a publicistickej činnosti, napriek už niektorým zborníkom, textom a konferenciám. Monografiu o dramatickej tvorbe nenapísal nikto z nás, ale vyšla napríklad ešte v normalizácii v Poľsku, keď sme na Slovensku o autorovi takmer úplne mlčali alebo písali ideologické dezinterpretácie. Miesto úplnejších faktov o dielach, ktoré Lahola napísal a nakrútil v zahraničí, *Encyklopédia dramatických umení Slovenska* (SAV, 1989) uviedla s nádychom neujasnenej kritiky a informácie, že *„jeho dramatická tvorba je poznamenaná existencionalizmom, mysticizmom a všeobecným humanizmom"*. A iba *„náhla smrť ukončila jeho úsilie o začlenenie sa do našej socialistickej spoločnosti"* (str. 657).

Špetko očividne neuveriteľne svojskou interpretáciou a veľmi nepresnou vetou spochybnil aj moje špeciálne úsilie o prehĺbenie poznania Laholovej filmovej, scenáristickej, režijnej a nepriamo aj televíznej tvorby v kontexte celej našej audiovizuálnej kultúry. Odvolávajúc sa na zborník *Slovenský povojnový exil* (Matica slovenská, Mar-

tin, 1998) uviedol, že *„V. Jablonický (Kapitoly z filmovej tvorby) tvrdí, že L. Lahola v Izraeli písal poviedky a v Kanade nakrúcal krátke filmy o Nemecku, o čom iné pramene informujú celkom inak"*. V tejto jedinej vete je viacero neuveriteľných nepresností. Špetko si ich jednoducho „vybásnil" a vôbec nepostupoval ako exaktný historik, ale ako fantasta. Správny názov štúdie je *Kapitoly z filmovej exilovej tvorby,* vypadlo mu teda podstatné slovo exilová. Ďalej v nej nemám ani zmienku o poviedkach, ani o Kanade. Čiže potom som nemohol tvrdiť nič také absurdné, že Lahola nakrúcal *„v Kanade krátke filmy o Nemecku"*. Viaceré pramene skutočne o Laholovi *„informujú celkom inak"*.

Mimochodom, celú biografiu a podrobnú filmografiu a bibliografiu Laholu bude treba veľmi zložito iba zrekonštruovať. Ako mnohých iných osobností a nielen filmárskych, ktoré naša kultúra nestačí jednoducho absorbovať. Čo v tomto a v ďalších textoch (kolektívnych *Dejinách slovenskej kinematografie*) píšem, najmä o exilovej kultúre, je všeobecne dostupné a každý si to môže overiť. Naopak, musím, žiaľ, upozorniť, že nie všetko, čo sa vydá knižne a napíše aj od erudovaných autorov, je pravda. Aj mnohé tituly a „pramene" si treba dôkladne overovať a korigovať. A nielen „normalizačné".

Viliam Jablonický
(autor je filmový publicista)

Z FILMOVÉHO DIANIA

Publikácia Martina Slivku

Divadelný ústav v Bratislave pripravuje ešte na tento rok vydanie reprezentatívnej publikácie *Martin Slivka – Slovenské ľudové divadlo*, syntetizujúcej poznatky a názory prof. Martina Slivku, popredného znalca (nielen) slovenského ľudového divadla, ktorý sa danou problematikou zaoberal viac ako štyridsať rokov. Unikátny rukopis Martina Slivku, osobnosti slovenského dokumentárneho filmu, etnografie a teórie divadla a národopisu, prináša pohľad na fenomén ľudového divadla na Slovensku. V jednotlivých kapitolách (napr. Divadelné a dramatické prvky, Jazyk ľudového divadla, Genéza divadla – Racio a religio, Mýtus a mágia, Ritus a ludus) odhaľuje etnické či kultúrne súvislosti vývoja ľudového divadla. Súčasťou publikácie je bohatá obrazová príloha. Publikácia bude istotne jednou z najdôležitejších učebníc študentov folkloristiky, etnológie, divadelnej vedy, kulturológie a spriaznených odborov či odporúčanou literatúrou pedagógov. Vydanie *Slovenského ľudového divadla* v reprezentatívnej knižnej podobe je neoceniteľným prínosom pre teatrologickú a etnologickú literatúru a ocenením dlhoročnej práce prof. Martina Slivku. Autorove výskumy sú prínosné i pre súčasné antropologické smerovanie praxe a teórie divadla. Dielo odzrkadľuje dlhoročné štúdium a zber materiálov, originálne úvahy a subjektívne zaangažovanie sa autora do problematiky. ***(rm)***

Martin SLIVKA

(1. 11. 1929 - 23. 9. 2002)

Dňa 23. septembra 2002 nás po dlhej a ťažkej chorobe opustil prof. Martin Slivka, CSc., filmár, jedna z najvýznamnejších osobností slovenskej kultúry a umenia vôbec. Od roku 1955 po súčasnosť sa podpísal pod vyše 140, prevažne autorských filmov. V roku 1955 absolvoval odbor dokumentárneho filmu na FAMU v Prahe u prof. Karola Plicku, zároveň začal pracovať ako dramaturg a scenárista. V roku 1959 nakrútil svoj prvý režijný film, v roku 1963 ukončil štúdium na FF UK v Prahe, odbor etnografie a folkloristiky. Od roku 1967 začal pracovať v Štúdiu krátkych filmov v Bratislave ako režisér a od roku 1977 pôsobil ako pedagóg na VŠMU v Bratislave. Za svoju tvorbu získal vyše štyridsať významných ocenení. Smrť zastihla Martina Slivku na rozpracovanom projekte *Francúzski partizáni*. *(red.)*

Vážení kolegovia,

hoci som vedel o ťažkej a s veľkou trpezlivosťou a odvahou znášanej chorobe Martina Slivku, napriek tomu ma správa o jeho skonaní veľmi hlboko zarmútila. Osobne som stratil otcovsky starostlivého priateľa, ktorý prehĺbil moju lásku k slovenskej kultúre prostredníctvom poznania jej koreňov a cez jeho angažované vízie o jej potenciálnych možnostiach. Bez neho by mi mnohé prístupy k slovenskej filmovej tvorbe, najmä k jej etnickým špecifikám zostali neznáme. Nielen Slovensko, ale aj Európa úmrtím Martina Slivku prišla o jedného z najdôležitejších a najtvorivejších filmových režisérov a teoretikov.

V Nemecku poznajú a vážia si Martina Slivku nielen vďaka filmom vysielaným v televízii, ale tiež pre jeho teoretické tvorivé myslenie. Nezabudnuteľný zostal jeho film *Odchádza človek*, ktorý sa zapísal zlatými písmenami do knihy európskej filmovej histórie. Ako aj jeho referáty o histórii slovenského filmu, ktoré odzneli na sympóziu Berlínskej akadémie umenia v historickom roku 1990 či prednáška *Podvratná kamera slovenského dokumentárneho filmu*, ktorú predniesol na jar v roku 1995 v Dome dokumentárnych filmov v Štuttgarte a ktorá bola publikovaná aj v Univerzitnom vydavateľstve v Konštancii a koncom tohto roka výjde v českom preklade v zborníku venovanom jeho pamiatke. Nezabudnuteľné sú tiež jeho podporné koncepčné príspevky k retrospektíve *Slovenská filmová jar* (Lipsko 1999 a Kyjev 2000) a jubilejná retrospektíva na MFF v Benátkach, kde v septembri tohto roku znovuuviedli etnodokumentárnu poému *Zem spieva* jeho učiteľa Karola Plicku, ktorá tam získala cenu ešte v roku 1934. Plickove práce Martin Slivka predstavil v knihách, ktoré aj v súčasnej dobe stále prinášajú plno nových impulzov.

V mojej práci sa budem celkom určite znovu vracať k podnetom, za ktoré osobne vďačím práve Martinovi Slivkovi. Česť jeho pamiatke!

Hans Joachim Schlegel
(autor je filmový teoretik)

IN MEMORIAM

Odchádza človek...

Názvom svojho azda najsilnejšieho zo svojich 140-tich filmov si Martin Slivka zároveň vytvoril epitaf, v Ovidiovej dikcii „nad kov trvácnejší". A nielen názvom. Vnútorný náboj tohto diela charakterizuje aj podstatu Slivkovho miesta v spoločenstve, kde vo chvíli, keď prestalo biť srdce, taktiež na chvíľu zastali hodiny. Druhým kľúčovým zážitkom je pre mňa medailón *Ľudovít Fulla,* kde iný umelec z inej strany prispieva nielen k odhaľovaniu tajomstva Fullovej tvorby, ale aj tajomstva tvorby svojho priateľa. *„Toto je príbeh maliara. I večný príbeh človeka,"* hovorí v básnivom sprievodnom slove Milan Rúfus. Aj tieto slová, aj refrén *„oka v dúhach vidiaceho"* rovnako vystihuje človeka, ktorého sme práve stratili.

Ako umelec je Slivka pevnou hodnotou u nás doma, aj vo svete. Až takou, že váha tvorby nám zatienila váhu analytika a mysliteľa. Martin Slivka patril totiž k autorom, ktorí tvorbu, vlastnú i cudziu, zároveň reflektovali, ibaže to sa doma roky bralo ako samozrejmosť, takže tohoročná Cena slovenskej filmovej kritiky za túto zložku tvorby iba splatila dlho nepociťovaný dlh. Nepociťovaný možno aj preto, že tento majster understatementu a antisebaprezentácie všetko, čo sa týkalo jeho, so zhovievavým humorom zmetal zo stola. Rešpektovaný etnológ, semiológ a kulturológ, doktor vied, široko uznávaný teoretik, si to mohol dovoliť. Len my sme si nemali dovoliť mu na to skočiť...

Odišiel ako žil, so vztýčenou hlavou, rovno od práce, vždy plný pochopenia voči iným a sebaironický voči sebe, ešte ironickejší voči moci, čo mu strpčovala život kedysi, rovnako ako dnes, i keď každá inak. Lenže človek neodíde celkom, kým žije v pokračovateľoch a priateľoch. Martin Slivka ich zanechal veľa. Veľmi veľa.

Pavel Branko
(autor je filmový publicista)

Záber z jedného zo vzácnych dokumentov Martina Slivku Odchádza človek.

Hľadáte zdroje pre svoje projekty?

Počas tohtoročného 4. MFF Bratislava sa uskutoční odborný seminár zameraný na aktuálne možnosti financovania audiovizuálnych projektov z programov Európskej únie. Pod názvom „Podporné programy pre produkciu, distribúciu a prezentáciu európskych audiovizuálnych diel" sa uskutoční **5. – 6. decembra 2002** v dopoludňajších hodinách v priestoroch hotela Danube. Seminár je určený všetkým filmovým profesionálom, producentom, distribútorom a kinárom, všetkým, ktorí majú záujem byť komplexne informovaní o možnostiach financovania svojich projektov z európskych zdrojov. Okrem prezentácií už známych programov a ich účelného prepojenia bude mať najväčší priestor predstavenie nového a najväčšieho európskeho audiovizuálneho programu – MEDIA PLUS pre Slovensko. Seminár spoločne organizujú MFF Bratislava, Eureka Audiovisuel, MK SR a Slovenský filmový ústav. ***(ľub)***

Bližšie informácie získate na oddelení Audiovizuálne informačné centrum SFÚ, Grösslingová 32, 811 09 Bratislava, tel.: 02/52 73 32 12.

Slovenské filmy do zahraničia

Ak slovenskí filmári stihnú ešte tohtoročné termíny uzávierok prihlášok na nasledovné medzinárodné podujatia, budú môcť Slovensko reprezentovať už skraja budúceho roka. Medzinárodný filmový festival San Francisco v USA „Golden Gate Awards" (17. 4. – 1. 5. 2003) má termín uzávierky prihlášok do **15. novembra 2002**, pričom jeho podmienkou je, že záujemcovia si musia uhradiť vstupné poplatky. Deviaty ročník Medzinárodného filmového festivalu žien – režisérok „femme totale" v nemeckom Dortmunde (2. – 6. 4. 2003) má termín uzávierky prihlášok do **30. novembra 2002**. Medzinárodný filmový festival krátkeho filmu Tampere vo Fínsku (5. – 9. 3. 2003) má termín uzávierky prihlášok do **5. decembra 2002** a zúčastniť sa ho môžu filmy vyrobené po 31. januári 2001 v dĺžke maximálne do 30 minút. Už 25. ročník festivalu filmov žien režisérok – MFF „Films des femmes" vo francúzskom Creteil (21. – 30. 3. 2003) má termín uzávierky prihlášok do **20. decembra 2002**. Medzinárodný filmový festival nezávislých filmov v americkom Nashville (28. 4. – 4. 5. 2003) má termín uzávierky prihlášok do **6. januára 2003**, pričom vstupné poplatky sa určujú podľa dĺžky filmov. Medzinárodný festival filmov zo strednej a východnej Európy v nemeckom Wiesbadene Go East (26. 3. – 2. 4. 2003) má termín uzávierky prihlášok do **31. januára 2003**. ***(sim)***

Bližšie informácie o festivaloch a prihlášky získate na Oddelení medzinárodných kontaktov SFÚ, Grösslingová 32, 811 09 Bratislava, tel.: 02/52 92 55 32.

Eurimages v roku 2003

Rada fondu Eurimages definitívne potvrdila termíny piatich uzávierok a príslušných zasadnutí rady (v zátvorke) na rok 2003: **10. januára** (24. – 26. februára), **3. marca** (14. – 16. apríla), **5. mája** (30. júna – 2. júla), **22. augusta** (6. – 8. októbra), **17. októbra** (1. – 3. decembra). Žiadosti na podporu koprodukčných projektov a distribúcie európskych filmov podávajte vyplnením formulára, ktorý získate priamo na sekretariáte fondu EURIMAGES (Tel: ++33 3 88 41 26 40, Fax: ++33 3 88 41 27 60, E-mail: Eurimages@coe.int) alebo na internetovej stránke http://culture.coe.int/Eurimages „Index for Application form" a zašlite na adresu: Council of Europe – EURIMAGES, Avenue de l'Europe, F - 67075 STRASBOURG Cedex, FRANCE. ***(ľub)***

Bližšie informácie o možnostiach získania podpory nájdete na www.aic.sk a konzultácie pri príprave projektu a žiadostí poskytuje: Audiovizuálne informačné centrum SFÚ, Grösslingová 32, 811 09 Bratislava, tel.: 52 73 32 12, tel./fax: 52 73 32 14, e-mail: aic@aic.sk.

(Mimobratislavské kiná a filmové kluby sú vyznačené trojuholníkom!) ▽

(Vo Film.sk uvádzame program len tých kín, ktoré ho dodali do uzávierky Film.sk)

FILMOVÉ KLUBY

Filmový klub ic.sk

Špitálska 4, Bratislava, tel.: 02/52968994

Kinosála Filmotéka - študijné kino SFÚ

Prehliadka filmov ocenených cenou ČFTA Český lev

predstavenia o 17.30 h.

1.-4.11. – **Otesánek**, r. J. Švankmajer, ČR/VB, 2000, 127 min.
5.11. – **Čo chytíš v žite**, r. R. Vávra, ČR, 1998, 101 min.
7.11. – **Čo chytíš v žite**, r. R. Vávra, ČR, 1998, 101 min.
9.-10.11. – **Čo chytíš v žite**, r. R. Vávra, ČR, 1998, 101 min.
11.-14.11. – **Knoflíkáři**, r. P. Zelenka, ČR, 1997, 100 min.
15.-18.11. – **Návrat idiota**, r. S. Gedeon, ČR, 1999, 99 min.
19.-22.11. – **Samotári**, r. D. Ondříček, ČR, 2000, 103 min.
23.-25.11. – **Lekcia Faust**, r. J. Švankmajer, ČR/Fran., 1994, 89 min.
27.-30.11. – **Pasti, pasti, pastičky**, r. V. Chytilová, ČR, 1998, 124 min.

6.11. – **Profily slovenských dokumentaristov (v spolupráci so SFZ): Rudo Urc** (17.00 h.)
8.-9.11. – **Prehliadka filmov Hladné oko (v spolupráci s Nadáciou – Centrum súčasného umenia)** (10.00 – 13.00 h. a 15.00 – 18.00 h., 9.11. iba o 10.00 – 13.00 h.)
11.-15.11. – **Prehliadka Slovenský film 2002** *(program na str. 46)*
12.-14.11. – **Prehliadka Hudba slovenských skladateľov v slovenskom filme (v spolupráci so Slovenskou hudobnou úniou)** (9.00 – 12.00 h., 13.00 – 16.00 h.)
26.11. – **Profily slovenských dokumentaristov (v spolupráci so SFZ): Pavel Branko** (17.00 h.)

predstavenia o 19.30 h.

1.-6.11. – **Rok diabla**, r. P. Zelenka, ČR, 2000, 88 min.
7.-13.11. – **Divoké včely**, r. B. Sláma, ČR, 2001, 92 min.
14.-30.11. – **Rok diabla**, r. P. Zelenka, ČR, 2000, 88 min.

Víkendy s Petrom Zelenkom

predstavenia o 21.30 h.

1.-2.11. – **Rok diabla**, r. P. Zelenka, ČR, 2000, 88 min.
Powers, ČR/SRN, 2000, 30 min.
8.-9.11. – **Samotári**, r. D. Ondříček, ČR, 2000, 103 min.
Powers, ČR/SRN, 2000, 30 min.
15.-16.11. – **Samotári**, r. D. Ondříček, ČR, 2000, 103 min.
Powers, ČR/SRN, 2000, 30 min.
22.-23.11. – **Knoflíkáři**, r. P. Zelenka, ČR, 1997, 100 min.
Powers, ČR/SRN, 2000, 30 min.
29.-30.11. – **Knoflíkáři**, r. P. Zelenka, ČR, 1997, 100 min.
Powers, ČR/SRN, 2000, 30 min.

Detský filmový klub Filmáčik

predstavenia o 16.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

2.-3.11. – **Lilo and Stitch**, r. R. Allers, USA, 2002, 85 min
9.-10.11. – **Galoše šťastia**, r. J. Herz, ČSSR, 1986, 90 min.
16.-17.11. – **Pásmo detských filmov III.**
23.-24.11. – **Pinocchio**, r. G. Genci, Tal., 1971, 91 min.
30.11. – **Nekonečný príbeh**, r. W. Petersen, Nem., 1984, 90 min.

1.-6.11. – **Baraka, odysea Zeme**, r. R. Fricke, USA, 96 min.(18.00 h.)
1.-6.11. – **Putovanie vtákov**, r. J. Perrin, Fran./Nem./Špan., 2001, 92 min. (18.15 h.)
1.-6.11. – **Kruté radosti**, r. J. Nvota, SR/ČR, 2002, 105 min. (18.30 h.)
1.-3.11. – **Pán prsteňov 1 – Spoločenstvo prsteňa**, r. P. Jackson, USA/VB, 2001, 165 min. (20.00 h.)
1.-3.11. – **Úkryt**, r. D. Fincher, USA, 2002, 118 min. (20.15 h.)
1.-6.11. – **Blafuj ako Beckham**, r. G. Chadha, VB, 2002, 112 min. (20.30 h.)
4.-6.11. – **Mulholland Drive**, r. D. Lynch, USA/Fran., 2001, 147 min. (20.15 h.)
7.-11.11. – **Útek do Budína**, r. M. Luther, SR/ČR/Mad., 2002, 138 min.(17.45, 20.30 h.)
7.-11.11. – **Svet podľa Prota**, r. I. Softley, Nem./USA, 2002, 120 min. (20.00 h.)
8.-10.11. – **Kruté radosti**, r. J. Nvota, SR/ČR, 2002, 105 min. (18.15 h.)

Filmový klub Nostalgia

Budova SvF, Starohorská 2, Bratislava, tel.: 02/52961713, predstavenia o 18.30 a 20.45 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

4.11. – **Profil: Pier Paolo Pasolini** (18.30 a 20.45 h.)
6.11. – **Gosford Park**, r. R. Altman, USA, 2001, 134 min. (18.30 h.)
8.11. – **Knoflíkáři**, r. P. Zelenka, ČR, 1997, 100 min.(18.30 h.)
Samotári, r. D. Ondříček, ČR, 2000, 103 min. (20.45 h.)

11.11. – **Evanjelium svätého Matúša**, r. P. P. Pasolini, Tal., 1964, 140 min. (18.30 h.)
13.11. – **Čistá duša**, r. R. Howard, USA, 2001, 134 min.(18.30 h.)
15.11. – **Krajina po bitke**, r. A. Wajda, Poľ., 1970, 103 min. (18.30 h.)
Iluminácia, r. K. Zanussi, Poľ., 1973, 89 min. (20.45 h.)
18.11. – **Profil: Pier Paolo Pasolini** (18.30 h.)
Dekameron, r. P. P. Pasolini, Tal./Fran./SRN, 1970, 111 min. (20.45 h.)
20.11. – **Magnólia**, r. P. T. Anderson, USA, 1999, 188 min.(18.30 h.)
22.11. – **Traffic – Aféry (bez)mocných**, r. S. Soderbergh, USA/Nem., 2001, 147 min. (18.30 h.)
25.11. – **Canterburské poviedky**, r. P. P. Pasolini, Tal./Fran., 1971, 110 min. (18.30 h.)
Kytica z tisíc a jednej noci, r. P. P. Pasolini, Tal., 1974, 131 min. (20.45 h.)
27.11. – **Hilary a Jackie**, r. A. Tucker, VB, 1998, 121 min. (18.30 h.)
Žiara, r. C. Hicks, Austr./VB, 1996, 106 min. (20.45 h.)
29.11. – **Mŕtvy muž**, r. J. Jarmusch, USA/SRN, 1995, 120 min. (18.30 h.)
Ghost Dog – Cesta samuraja, r. J. Jarmusch, USA, 1999, 115 min. (20.45 h.)

Filmový klub 901

Budova PdFUK, Račianska 59, Bratislava, tel.: 02/44255470, predstavenia o 20.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

5.11. – **Karu süda – Medvedie srdce**, r. A. Iho, Estón./ČR/SRN/Rus., 2001, 118 min. (18.00 h.)
Môj najmilší bar, r. S. Buscemi, USA, 1996, 95 min. (20.30 h.)
6.11. – **Tuvalu**, r. V. Helmer, SRN, 1999, 91 min. (18.00 h.)
Čínske kúpele, r. Zh. Yang, Čína, 1999, 95 min. (20.30 h.)
7.11. – **Oslavy VOSR** (18.00 h.)
Horúčka sobotňajšej noci 50
9.11. – **Kruté radosti**, r. J. Nvota, SR/ČR, 2002, 105 min. (19.00 h.)
Nad hrobom – v hrobe
12.11. – **V tieni upíra**, r. E. E. Merhige, USA/VB, 2000, 93 min. (18.00 h.)
Spalovač mŕtvol, r. J. Herz, ČR, 1968, 95 min. (20.30 h.)
13.11. – **Babí léto**, r. V. Michálek, ČR, 2001, 95 min. (18.00 h.)
Tí druhí, r. A. Amenábar, Fran./Špan./USA, 2001, 101 min. (20.30 h.)
14.11. – **Obrazy starého sveta**, r. D. Hanák, SR, 1972, 64 min. (18.00 h.)
Kytice, r. F. A. Brabec, ČR, 2000, 78 min. (20.30 h.)
Horúčka sobotňajšej noci 51
23.11. – **Underground**, r. E. Kusturica, Fran./SRN/ Maď., 1995, 170 min. (19.00 h.)
Muži na pokraji nervového zrútenia
26.11. – **Muž, ktorý spadol na Zem**, r. N. Roeg, VB, 1976, 138 min. (18.00 h.)
Muž na mesiaci, r. M. Forman, USA, 1999, 120 min. (20.30 h.)
27.11. – **Muž, ktorý luže**, r. A. R. Grillet, SR/Fran., 1968, 93 min. (18.00 h.)
Muž, ktorý nebol, r. J. Coen, USA, 2001, 116 min. (20.30 h.)
28.11. – **Traja muži na zabitie**, r. J. Deray, Fran., 1980 (18.00 h.)
Muž a žena, r. C. Lelouch, Fran., 1966, 103 min. (20.30 h.)

Filmový klub Mladosť

Hviezdoslavovo nám. 17, Bratislava, tel.: 02/54435815

Dni maďarského filmu
4. 11. – **Hukkle**, r. G. Pálfi, 75 min. (19.30 h.)
5. 11. – **Tlejúca cigareta**, r. P. Bacsó, 122 min. (17.00 h.)
Pokušenia, r. Z. Kamondi, 90 min. (19.30 h.)
6. 11. – **Csocsó alebo nech žije prvý máj**, r. R. Koltai, 92 min. (17.00 h.)
Za zákrutou, r. A. Dér, 106 min. (19.30 h.)
7.11. – **Most a človek**, r. G. Bereményi, 140 min. (17.00 h.)
Divosi, r. M. Szurdi, 90 min. (19.30 h.)

8.11. – **Filmový cyklus španielskeho režiséra Venturu Ponsa**
Herečky, 1996, 87 min. (16.30 h.)
Priateľ / Milý, 1998, 91 min. (18.15 h.)
Zomrieť, 1999, 92 min. (20.00 h.)

Dni európskeho filmového dedičstva
Český film
18.11. – **Niečo z Alenky**, r. J. Švankmajer, ČR, 1987, 84 min. (17.30 h.)
Spievajme pieseň dohola, r. O. Trojan, ČR, 1990, 103 min. (20.00 h.)
Taliansky film – Pier Paolo Pasolini
19.11. – **Canterburské poviedky**, Tal./Fran., 1971, 109 min. (17.30 h.)
Evanjelium svätého Matuša, Tal., 1964, 127 min. (20.00 h.)
Poľský film – Krzysztof Kieslowski
20.11. – **Amatér**, Poľsko, 1979, 107 min. (15.15 h.)
Krátky film o láske, Poľsko, 1988, 83 min. (17.30 h.)
Krátky film o zabíjaní , Poľsko, 1987, 81 min. (20.00 h.)
Andrej Tarkovskij and sci-fi – Rusko
21.11. – **Solaris**, Rusko, 1972, 165 min. (17.30 h.)
Stalker, Rusko, 1979, 160 min. (20.00 h.)

Film and Music
22.11. – **Cigáni idú do neba**, r. E. Loteanu, Rusko, 1976, 98 min. (15.15 h.)
Lili Marlen, r. R. W. Fassbinder, Nemecko, 1980, 117 min. (17.30 h.)
Rocky Horror Picture Show, r. J. Sharman, GB, 1975, 101 min. (20.00 h.)
The Best of Monty Python – Veľká Británia
23.11. – **Monty Python: Život Briana**, r. T. Jones, VB, 1979, 93 min. (15.15 h.)
Monty Python: Svätý Grál, r. T. Gilliam, T. Jones, VB, 1974, 90 min. (17.30 h.)
Monty Python: Zmysel života, r. T. Jones, VB, 1983, 103 min. (20.00 h.)
Francúzsky film
24.11. – **Pod slnkom satanovým**, r. M. Pialat, Fran., 1987, 103 min. (17.30 h.)
Posledné tango v Paríži, r. B. Bertolucci, Fran./Tal., 1973, 129 min. (20.00 h.)
25.-27.11. – **Dni poľského filmu**

Filmový klub Múzeum

Nádvorie starej radnice, Bratislava, tel.: 02/54435815, predstavenia o 19.00 h.

2 filmy od Federica Felliniho
1.11. – **Cesta**, Tal., 1954, 105 min.
2.11. – **Satyricon**, Tal., 1970, 129 min.
3.11. – **Môj najmilší bar**, r. S. Buscemi, USA, 1996, 95 min.
4.11. – **Baraka, odysea Zeme**, r. R. Fricke, USA, 96 min.
8.11. – **Blíženci**, r. Sh. Tsukamoto, Jap., 1999, 82 min.
Cyklus Wim Wenders
9.11. – **Za mrakmi**, r. M. Antonioni, W. Wenders, Fran./Tal./Nem., 1995, 105 min.
10.11. – **Nebo nad Berlínom**, SRN/Fran., 1987, 116 min.
11.11. – **Línia násilia**, USA/SRN/Fran., 1997, 123 min.
Cyklus Jim Jarmuch
15.11. – **Ghost Dog – Cesta samuraja**, USA, 1999, 115 min.
16.11. – **Mŕtvy muž**, USA/SRN, 1995, 120 min.
Výber zo sci-fi
17.11. – **Možno**, r. C. Klapisch, Fran., 199, 109 min.
18.11. – **Večer dokumentu** (18.00 h.)
Muž, ktorý spadol na Zem, r. N. Roeg, VB, 1976, 138 min. (20.00 h.)
Tarkovskij v Múzeu
22.11. – **Ivanovo detstvo**, ZSSR, 1962, 93 min.
23.11. – **Andrej Rubľov**, ZSSR, 1966, 178 min.
24.11. – **Zrkadlo**, ZSSR, 1975, 102 min.
25.11. – **Karu süda – Medvedie srdce**, r. A. Iho, Estón./ČR/SRN/Rus., 2001, 118 min.
Poslednýkrát v kine
27.11. – **Zimný hosť**, r. A. Rickman, VB/USA, 1996, 110 min.
29.11. – **Prosperove knihy**, r. P. Greenyway, Hol./Fran./Tal., 1991, 120 min.
30.11. – **Oscar Wilde**, r. B. Gilbert, VB, 1997, 120 min.

Filmový klub Lúky

Dom kultúry Lúky, Víglašská 1, Bratislava, tel.: 02/63823930, predstavenia o 20.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak, www.kzp.sk

Tri utorky s bratmi Coenovcami
5.11. – **Muž, ktorý nebol**, USA, 2001, 116 min.
12.11. – **Big Lebowski**, USA/VB, 1998, 117 min.
19.11. – **Zbytočná krutosť**, USA, 1984, 97 min.

26.11. – **Mulholland Drive**, r. D. Lynch, USA/Fran., 2001, 147 min.

Filmový klub Za zrkadlom

Dom kultúry Zrkadlový háj, Rovniakova 3, Bratislava, tel.: 02/63836764, www.kzp.sk

Štvrtky s bulharským filmom
7.11. – **Ezop**, r. R. Valčanov, ČR/Bulh., 1969, 93 min. (18.18 h.)
21.11. – **Včera**, r. I. Andonov, Bulh., 1988, 84 min. (18.18 h.)
28.11. – **Ty, ktorý si na nebesiach**, r. D. Bodžakov, Bulh., 1990, 98 min. (18.18 h.)

Filmový klub Igric

Saratovská 2/A, Bratislava, tel.: 02/64365669, predstavenia o 19.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

14.11. – **Rok diabla**, r. P. Zelenka, ČR, 2002, 88 min.
28.11. – **Buena Vista Social Club**, r. W. Wenders, SRN, 1998, 105 min.

Filmový klub Nitra

Pri Ústave literárnej a umeleckej komunikácie UKF v Nitre – Aula UKF, Tr. A. Hlinku 1, Nitra, tel.: 0905/580297

4.11. – **Mulholland Drive**, r. D. Lynch, USA/Fran., 2001, 147 min. (19.00 h.)

5.11. – **Zimný hosť**, r. A. Rickman, VB/USA, 1996, 110 min. (18.00 h.)
Amores Perros, r. A. G. Iñárritu, Mexiko, 2000, 154 min. (20.00 h.)
11. 11. – **Aféra s náhrdelníkom**, r. Ch. Shyer, USA, 2001, 118 min. (19.00 h.)
12.11. – **Čierna mačka, biely kocúr**, r. E. Kusturica, Nem./Fran./Juhosl., 1998, 129 min. (19.00 h.)
18.11. – **Všetko o mojej matke**, r. P. Almodóvar, Špan., 1999, 101 min. (19.00 h.)
19.11. – **V Číne jedia psov**, r. L. S. Olsen, Dánsko, 1999, 90 min. (19.00 h.)
25.11. – **Minority Report**, r. S. Spielberg, USA, 2002, 145 min. (19.00 h.)
26.11. – **Môj brat Tom**, r. D. Rotheroe, VB/SRN, 2001, 109 min. (19.00 h.)

Filmový klub Freska 904 Bardejov

Kino Žriedlo, Bardejovské kúpele, tel.: 0903/921521, predstavenia o 16.30 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

2.11. – **Karu süda – Medvedie srdce**, r. A. Iho, Estón./ČR/SRN/Rus., 2001, 118 min.
9.11. – **Sex a Lucia**, r. J. Medem, Špan., 2002, 128 min.
16.11. – **Prosperove knihy**, r. P. Greenaway, Hol./Fran./Tal., 1991, 120 min.
23.11. – **Nahý**, r. M. Leigh, VB, 1993, 131 min.
30.11. – **Harrisonove kvety**, r. E. Chouraqui, Fran., 2000, 130 min.

Klub filmového diváka Prešov

Kino klub, Nám. Mieru 1, Prešov, tel.: 051/ 7713103, 0905/834431, predstavenia o 19.30 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

5.11. – **Iris**, r. R. Eyre, VB/USA, 2001, 90 min.
12.11. – **Sex a Lucia**, r. J. Medem, Špan., 2002, 128 min.
19.11. – **Muž, ktorý nebol**, r. J. Coen, USA, 2001, 116 min.
26.11. – **Všetko o mojej matke**, r. P. Almodóvar, Špan., 1999, 101 min.

PREMIÉROVÉ KINÁ

Kino Tatra

Nám. 1. mája 7, Bratislava, tel.: 02/52968994

nepremieta sa

Kino Hviezda

Nám. 1. mája, Bratislava, tel.: 02/52967471

1.-6.11. – **Doba ľadová**, r. C. Saldanha, Ch. Wedge, USA, 2002, 83 min. (15.30 a 17.00 h., v sobotu a nedeľu aj o 13.30 h.)
1.-6.11. – **Sexy vtáci**, r. S. Kazandjian, Fran., 2001, 90 min. (18.30 a 20.30 h.)
7.-8.11. – **Myšiak Stuart Little 2**, r. R. Minkoff, USA, 2002, 78 min. (14.00 h.)
7.-13.11. – **Moja tučná grécka svadba**, r. J. Zwick, USA, 2002, 96 min. (16.00, 18.00 a 20.30 h.)
14.-27.11. – **Road to Perdition**, r. S. Mendes, USA, 2002, 110 min. (16.00, 18.00 a 20.30 h.)
16.-17.11. – **Doba ľadová**, r. C. Saldanha, Ch. Wedge, USA, 2002, 83 min. (14.00 h.)
28.-30.11. – **Zlez zo stromu!**, r. M. Gondry, USA/Fran., 2001, 96 min. (16.00 a 18.00 h.)
28.-30.11. – **Mexická jazda**, r. A. Cuarón, Mexiko, 2001, 106 min. (20.30 h.)

Kino Istropolis

Trnavské mýto 1, Bratislava, tel.: 02/50228241

1.-5.11. – **Znamenia**, r. M. N. Shyamalan, USA, 2002, 106 min. (15.30, 18.00 a 20.30 h.)
1.-13.11. – **Pán Deeds**, r. S. Brill, USA, 2002, 96 min. (16.00, 18.15 a 20.15 h.)
7.-20.11. – **Moja tučná grécka svadba**, r. J. Zwick, USA, 2002, 96 min. (15.30, 18.00 a 20.30 h.)
9.-10.11. – **Atlantída: Stratená ríša**, r. G. Trousdale, K. Wise, USA, 2001, 95 min. (14.15 h.)
14.-27.11. – **Osie hniezdo**, r. F. E. Siri, Fran., 2002, 105 min.(16.00, 18.15 a 20.15 h., 23.11 o 19.00 a 21.00 h.)
23.-27.11. – **Harry Potter a kameň mudrcov**, r. Ch. Columbus, USA/VB, 2001, 142 min. (23.11. o 16.15, 24.-27.11. o 17.00 h.)
24.-27.11. – **xXx**, r. R. Cohen, USA, 2002, 124 min. (20.30 h.)
28.-30.11. – **Bozk draka**, r. Ch. Nahon, USA/Fran., 2001, 98 min. (15.30, 18.00 a 20.30 h.)

Artkino Istropolis

1.-6.11. – **Sex a Lucia**, r. J. Medem, Špan., 2002, 128 min. (17.30 a 20.15 h.)
7.-20.11. – **Kocka 2**, r. A. Sekula, Kanada, 2002, 95 min. (17.30 a 20.00 h.)
21.-27.11. – **Hovor s ňou**, r. P. Almodóvar, Špan., 2002, 112 min. (17.30 a 20.00 h.)
28.-30.11. – **Útek do Budína**, r. M. Luther, SR/ČR/Maď., 2002, 138 min. (17.30 a 20.00 h.)

Kino Mladosť

Hviezdoslavovo nám. 17, Bratislava, tel.: 02/54435003

1.-3.11. – **Môj brat Tom**, r. D. Rotheroe, VB/SRN, 2001, 109 min. (1.-2.11. o 15.30, 17.30 a 20.00 h., 3.11. o 15.00 a 17.00 h.)
3.11. – **Underground**, r. E. Kusturica, Fran./SRN/ Maď., 1995, 170 min. (19.00 h.)
4.11. – **Rok diabla**, r. P. Zelenka, ČR, 2002, 88 min. (15.00 a 17.00 h.)
9.-10.11. – **Kruté radosti**, r. J. Nvota, SR/ČR, 2002, 105 min. (16.00 a 18.00 h.)

9.-13.11. – **Mexická jazda**, r. A. Cuarón, Mexiko, 2001, 106 min. (9.-10.11. o 20.00 h., 11.-13.11. o 16.00, 18.00 a 20.00 h.)
14.-17.11. – **Hovor s ňou**, r. P. Almodóvar, Špan., 2002, 112 min. (16.00, 18.00 a 20.00 h.)
28.-30.11. – **Moja tučná grécka svadba**, r. J. Zwick, USA, 2002, 96 min. (16.00, 18.00 a 20.00 h.)

Kino Istota

Karloveská 32, Bratislava, tel.: 02/60664283

1.-3.11. – **Myšiak Stuart Little 2**, r. R. Minkoff, USA, 2002, 78 min.(15.00 h, 3.11 aj o 10.00 h.)
1.-4.11. – **Znamenia**, r. M. N. Shyamalan, USA, 2002, 106 min. (17.30 a 20.00 h.)
5.11. – **Doba ľadová**, r. C. Saldanha, Ch. Wedge, USA, 2002, 83 min. (19.30 h.)
5.11. – **Minority Report**, r. S. Spielberg, USA, 2002, 145 min. (19.30 h.)
6.-7.11. – **Rok diabla**, r. P. Zelenka, ČR, 2002, 88 min. (17.30 a 20.00 h.)
8.-10.11. – **Sexy vtáci**, r. S. Kazandjian, Fran., 2001, 90 min. (17.30 a 20.00 h.)
9.-10.11. – **Doba ľadová**, r. C. Saldanha, Ch. Wedge, USA, 2002, 83 min. (10.00 a 15.00 h.)
11.-12.11. – **Blafuj ako Beckham**, r. G. Chadha, VB, 2002, 112 min. (17.30 a 20.00 h.)
13.11. – **Baraka, odysea Zeme**, r. R. Fricke, USA, 96 min. (17.30 a 20.00 h.)
14.-17.11. – **Moja tučná grécka svadba**, r. J. Zwick, USA, 2002, 96 min. (17.30 a 20.00 h.)
16.11. – **Mačky a psi**, r. r. L. Guterman, USA, 2001, 85 min. (15.00 h.)
17.11. – **Lilo and Stitch**, r. R. Allers, USA, 2002, 85 min. (10.00 a 15.00 h.)
18.-20.11. – **Červený drak**, r. B. Ratner, USA, 2002, 130 min. (17.30 a 20.00 h.)
21.11. – **Bad company**, r. J. Schumacher, USA, 2002 (17.30 a 20.00 h.)
22.-23.11. – **40 dní a 40 nocí**, r. M. Lehmann, USA, 2002, 95 min. (17.30 a 20.00 h.)
23.11. – **Harry Potter a kameň mudrcov**, r. Ch. Columbus, USA/VB, 2001, 142 min. (14.30 h.)
24.11. – **Scooby Doo**, r. R. Gosnell, USA, 2002 (10.00 a 15.00 h.)
24.11. – **11'09''01**, r. K. Loach, S. Penn, C. Lelouch, A. Iñárritu, D. Tanović, M. Nair, A. Gitai, S. Makhmalbaf, Sh. Imamura, Y. Chahine, I. Ouedraogo, USA, 2002, 125 min. (17.30 a 20.00 h.)
25.11. – **Doba ľadová**, r. C. Saldanha, Ch. Wedge, USA, 2002, 83 min. (17.30 h.)
25.11. – **Minority Report**, r. S. Spielberg, USA, 2002, 145 min. (19.30 h.)
26.11. – **Pobrežné správy**, r. L. Hallström, USA, 2001, 111 min. (17.30 a 20.00 h.)
27.11. – **Babí léto**, r. V. Michálek, ČR, 2001, 95 min. (20.00 h.)
28.-30.11. – **Santa Claus 2**, r. M. Lembeck, USA, 2002, 110 min. (17.30 a 20.00 h.)
30.11. – **Lilo and Stitch**, r. R. Allers, USA, 2002, 85 min. (15.00 h.)

Kino Lúky

Dom kultúry Lúky, Vígľašská 1, Bratislava, tel.: 02/63823930. predstavenia o 17.30 a 20.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak, www.kzp.sk

3.11. – **Ako na vec**, r. Ch. a P. Weitz, VB/USA, 2002, 95 min.
10.11. – **Ťažko zamilovaný**, r. B. a P. Farrely, USA, 2001, 113 min.
17.11. – **Scooby Doo**, r. R. Gosnell, USA, 2002 (16.00 a 18.00 h.)
17.11. – **Siedmy hriech**, r. M. Christofer, USA/Fran., 2001, 112 min. (20.00 h.)
24.11. – **Miliónový závod**, r. J. Zucker, USA, 2001, 112 min.

Artkino Lúky

Dom kultúry Lúky, Vígľašská 1, Bratislava, tel.: 02/63823930. predstavenia o 20.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak, www.kzp.sk

6.-7.11. – **Leto stratených bozkov**, r. N. Džordžadze, Nem./Gruz., 2000, 96 min.
13.11. – **Sex a Lucia**, r. J. Medem, Špan., 2002, 128 min.
20.11. – **Môj brat Tom**, r. D. Rotheroe, VB/SRN, 2001, 109 min.
27.-28.11. – **Amores Perros**, r. A. G. Iñárritu, Mexiko, 154 min.

Detské predstavenia
17.11. – **Scooby Doo**, r. R. Gosnell, USA, 2002 (16.00 a 18.00 h.)
19.11. – **Čarovný meč**, USA, 90 min. (14.00 h.)

Artkino Za zrkadlom

Dom kultúry Zrkadlový háj, Rovniakova 3, Bratislava, tel.: 02/63836764, predstavenia o 20.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak, www.kzp.sk

3.11. – **Muž, ktorý nebol**, r. J. Coen, USA, 2001, 116 min. (20.11. h.)
4.11. – **Insomnia**, r. Ch. Nolan, USA, 2002, 118 min. (20.11 h.)
6.11. – **Baraka, odysea Zeme**, r. R. Fricke, USA, 96 min. (20.11 h.)
10.11. – **11'09''01**, r. K. Loach, S. Penn, C. Lelouch, A. Iñárritu, D. Tanović, M. Nair, A. Gitai, S. Makhmalbaf, Sh. Imamura, Y. Chahine, I. Ouedraogo, USA, 2002, 125 min. (20.11 h.)
11.11. – **Vražda podľa plánu**, r. B. Schroeder, USA, 2002, 120 min. (20.11 h.)
17.11. – **Výlet**, r. A. Nellis, ČR/SR, 2002, 100 min. (20.11 h.)
18.11. – **Pán prsteňov 1 – Spoločenstvo prsteňa**, r. P. Jackson, USA/VB, 2001, 165 min. (19.31 h.)
20.11. – **Blikajúce svetlá**, r. A. T. Jensen, Dán., 2000, 109 min. (20.11 h.)
24.11. – **Chlieb a tulipány**, r. S. Soldini, Tal./Švaj., 2000, 115 min. (20.11 h.)
25.11. – **Kruté radosti**, r. J. Nvota, SR/ČR, 2002, 105 min. (20.11 h.)
27.11. – **Mexická jazda**, r. A. Cuarón, Mexiko, 2001, 106 min. (20.11 h.)

Kino Igric

Saratovská 2/A, Bratislava, tel.: 02/64365669, predstavenia o 19.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

3.11. – **Výlet**, r. A. Nellis, ČR/SR, 2002, 100 min.

7.11. – **3000 míľ na úteku**, r. D. Lichtenstein, USA, 2001,
10.11. – **Resident Evil**, r. P. W. S. Anderson, USA/VB/Nem., 2002, 104 min.
17.11. – **11'09''01**, r. K. Loach, S. Penn, C. Lelouch, A. Iñárritu, D. Tanović, M. Nair, A. Gitai, S. Makhmalbaf, Sh. Imamura, Y. Chahine, I. Ouedraogo, USA, 2002, 125 min.
21.11. – **Neverná**, r. A. Lyne, USA, 2002, 124 min.
24.11. – **2084: Vláda ohňa**, r. R. Bowman, USA, 2002, 102 min.

Ster Century Cinemas - Polus

Vajnorská cesta, Bratislava, tel.: 02/49102222, www.stercentury.sk

7.11. – **Irónia osudu**, r. R. Michell, US, 2002, 92 min.
Moja tučná grécka svadba, r. J. Zwick, USA, 2002, 96 min.
Kocka 2, r. A. Sekula, Kanada, 2002, 95 min.
Zlez zo stromu!, r. M. Gondry, USA/Fran., 2001, 96 min.
14.11. – **Don's Plum Bar**, r. RD Robb, J. Schindler, USA/Dán., 1998/2001, 89 min.
Road to Perdition, r. S. Mendes, USA, 2002, 110 min.
Hovor s ňou, r. P. Almodóvar, Špan., 2002, 112 min.
21.11. – **Banger sisters**, r. B. Dolman, USA, 2002, 107 min.
28.11. – **Bozk draka**, r. Ch. Nahon, USA/Fran., 2001, 98 min.
Guru, r. D. von Scherler Mayer, USA, 2002
Planéta pokladov, r. J. Musker, R. Clements, USA, 2002

UCI Palace - Aupark

Einsteinova ul., Bratislava, tel.: 02/68202222, www.palacecinemas.sk

7.11. – **Kocka 2**, r. A. Sekula, Kanada, 2002, 95 min.
Ester Kahn, r. A. Desplechin, Fran./GB, 2000, 163 min.
Zlez zo stromu!, r. M. Gondry, USA/Fran., 2001, 96 min.
Harry to s vami myslí dobre, r. D. Moll, Fran., 2000, 117 min.
Moja tučná grécka svadba, r. J. Zwick, USA, 2002, 96 min.
14.11. – **Hovor s ňou**, r. P. Almodóvar, Špan., 2002, 112 min.
Osie hniezdo, r. F. E. Siri, Fran., 2002, 105 min.
Road to Perdition, r. S. Mendes, USA, 2002, 110 min.
Don's Plum Bar, r. RD Robb, J. Schindler, USA/Dán., 1998/2001, 89 min.
21.11. – **Banger sisters**, r. B. Dolman, USA, 2002, 107 min.
28.11. – **Bozk draka**, r. Ch. Nahon, USA/Fran., 2001, 98 min.
Guru, r. D. von Scherler Mayer, USA, 2002
Dost, r. M. Apted, USA, 2002, 111 min.
Planéta pokladov, r. J. Musker, R. Clements, USA, 2002

Slovenský film 2002

(miesto konania – Bratislava – Filmový klub ic.sk)

11. november 2002 (veľká sála)
18.00 h. – **Slávnostné otvorenie: Kruté radosti**, r. J. Nvota, 105 min. *(vstup len na pozvánky!)*
12. november 2002 (malá sála)
14.00 h. – **Pásmo televíznej publicistiky (Paľba, Lampáreň)**
16.00 h. – **Pásmo dokumentárnych filmov**
18.00 h. – **Slovenskí tvorcovia vo Febiu Praha (GEN, Cestománia)**
20.00 h. – **Dokumenty režiséra Martina Šulíka:**
Nerealizované projekty Juraja J., 35 min.
Kľúč k určování trpaslíků aneb Poslední cesta Lemuela Gullivera, 58 min.
13. november 2002 (malá sála)
14.00 h. – **Pásmo dokumentárnych filmov VŠMU Bratislava**
16.00 h. – **Pásmo dokumentárnych filmov (Tucet, Família, V tieni)**
18.00 h. – **Pásmo dokumentárnych filmov**
20.15 h. – **Dva rôzne pohľady na rovnakú tému:**
Farebné kamienky, r. J. Jakubisko, 27 min.
Absolut Warhola, r. S. Mucha, Nem., 80 min.
14. november 2002
18.00 h. – **Výlet**, r. A. Nellis, ČR/SR, 100 min. (veľká sála)
15.00 h. – **Pásmo dokumentárnych filmov** (malá sála)
17.00 h. – **Nicholas G. Winton – Sila ľudskosti**, r. M. Mináč, 60 min. (malá sála)
20.00 h. – **Martin Slivka in memoriam:** (malá sála)
Voda a práca, 1963, 9 min.
Odchádza človek, 1968, 25 min.
Na počiatku bola pieseň, 1970, 58 min.
15. november 2002
16.00 h. – **Dážď padá na naše duše**, r. V. Balco, 80 min. (malá sála)
19.30 h. – **Slávnostné ukončenie: Útek do Budína**, r. M. Luther, 138 min. (veľká sála) *(vstup len na pozvánky!)*

pripravila ***Dáša Čiripová***
(ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!)

Technika pre malých i veľkých

Do zoznamu približne dvesto filmov, ktoré sa nakrútili prostriedkami digitálnej kinematografie, sa naposledy zaradil aj nový český film režiséra Benjamína Tučka *Děvčátko*. Je to prvý celovečerný film z regiónu strednej a východnej Európy, ktorý vznikol použitím systému CineAlta od firmy Sony. Vo filme, ktorý bude mať v Čechách premiéru 19. decembra 2002, hrajú slovenskí herci Dorota Nvotová, Jana Hubinská a Lukáš Latinák. Revolučnou novinkou je však teraz uvedenie prvej 24p mini DV kamery od firmy Panasonic na americký trh. Pozornosť tých najnáročnejších viac upútava výrobok firmy Thomson, kamera s názvom Viper. Jej autori tvrdia, že *„nie je to film, nie je to video. Je to skutočná cesta digitálnou kinematografiou."*

Viper FilmStream kamera je digitálna kamera, ktorá neobsahuje záznamovú časť a ponúka okrem štandardných digitálnych výstupov aj digitálny tok informácií v plnej kvalite. Obraz sa spracováva v troch čipoch, pričom každý má rozlíšenie 9.2 mega pixelov, čo predstavuje rozlíšenie obrazu neuveriteľných 27.6 mega pixelov. To je približne 27 krát vyššie rozlíšenie, ako majú novinky na trhu od výrobcov komerčnej miniDV kategórie. Výsledkom vývoja firiem Thomson a Technicolor je výstupný 10bitový logaritmus s tokom dát 2.9 GB/s, ktorý sa zaznamenáva na hard disk a je zdrojom pri ďalšom spracovaní obrazu. Prostriedkami v post produkcii sa dajú meniť video parametre ako Gain, White balance, Linear Matrix, Skin Contours, Highlight Compression a mnoho ďalších, ba dokonca je možné presne zistiť, koľko fotónov dopadlo na čipy. Filmári s touto kamerou môžu okrem formátu 16:9 nakrúcať v režime Cinemascope 1:2.37 a to bez použitia anamorfných objektívov. Medzi jej prednosti patrí aj malý rozmer a váha. Tvorcovia kamery obdržali na tohtoročnej výstave NAB 2002 tri ceny za technický prínos a ich stánok bol stredobodom pozornosti. Objednávku na dve kamery už firma obdržala aj od firmy Arri, ktorá je vo svete klasických filmových kamier legendou.

Rodiacou sa legendou je od firmy Panasonic model AG-DVX100. Za 3800 dolárov je zatiaľ jedinou miniDV kamerou na svete, ktorá umožňuje nakrúcať aj v režime 24p v rozlíšení 720H x 480V. Ide o konštrukciu typu „žehlička" o váhe 1.8 kg. Výrobca vybavil kameru optikou Leica Dicomar a nadštandardnými funkciami, ktoré majú uspokojiť aj profesionálov. Nechýbajú funkcie ako Cine-like Gamma, Scene file, Letterbox, Zebra alebo profesionálne vstupy pre zvuk typu XLR. Tento model sa má objaviť na európskom trhu v januári 2003.

Ľudovít Hičár
(autor je kameraman Českej televízie)
hicarl@pobox.sk

REBRÍČEK NÁVŠTEVNOSTI-TOP TEN

(Premiérové kiná - AUGUST 2002)

REBRÍČKY

	počet divákov
1. **MIB – Muži v čiernom II**	30 483
2. **Bad Company**	21 645
3. **Scooby Doo**	18 829
4. Ako na vec	13 613
5. 40 dní a 40 nocí	13 303
6. Miliónový závod	9 138
7. Blade II	8 007
8. Jednoducho sexi	7 877
9. Údolie tieňov	7 266
10. Svet podľa Prota	7 178

Zdroj: Únia filmových distribútorov

VÝROČIA

NOVEMBER

3. 11. 1942 **Koloman Leššo** – karikaturista, ilustrátor, grafik, animátor

6. 11. 1947 **Lýdia Ragačová** – scenáristka a dramaturgička

8. 11. 1942 **Ján Magdolén** – kameraman

9. 11. 1942 **František Desset** – herec

9. 11. 1952 **Jozef Krivička** – herec

9. 11. 1957 **Marián Kimlička** – animátor

12. 11. 1927 **Jozef Hanúsek** – herec (zomrel 27. 3. 1971)

13. 11. 1927 **Stanislava Vaníčková** – kostýmová výtvarníčka

17. 11. 1942 **Mátyás Dráfi** – herec

18. 11. 1917 **Štefan Orth** – režisér dokumentárnych filmov (zomrel 12. 1. 1992)

21. 11. 1922 **Tibor Rakovský** – režisér (zomrel 29. 12. 1982)

21. 11. 1927 **Andrej Chudoba** – spisovateľ

21. 11. 1952 **Ján Greššo** – herec

29. 11. 1937 **Ondrej Zimka** – výtvarník, animátor

2002

Prírastky do knižnice SFÚ

Warren Buckland
The Cognitive Semiotics of Film
New York, Cambridge University Press 2000, 174 s.

Word and Image in Japanese Cinema
Edited by Dennis Washburn, Carole Cavanaugh
New York, Cambridge University Press 2001, 388 s.

Fifty Contemporary Filmmakers
Edited by Yvonne Tasker
London, Routledge 2002, 447 s.

Variety International Film Guide 2002
Editor by Peter Cowie
London, Faber and Faber 2002, 408 s.

Leonard Maltin's Movie and Video Guide 2002
New York, A Plume Book 2001, 1621 s.

Václav Macek
Štefan Uher 1930 – 1993
Bratislava, Slovenský filmový ústav 2002, 296 s.

Vladimír Godár
Luk a lýra. Šesť pohľadov na hudobnú poetiku
Bratislava, Scriptorium Musicum 2001, 180 s.

Milan Wolf
Český film v obrazech 1898 – 1945
Praha, HART 2002, 257 s. + fot.

Vlastimil Brodský – Jiří Melíšek
Stará stodola dobře hoří čili svět podle Františka
Praha, Eminent 2002, 119 s. + čb. fot.

Vilém Flusser
Do universa technických obrazů
Praha, OSVU 2001, 162 s.

David Hrbek
Šumný Vávra
Praha, Pražská scéna 2001, 267 s. + čb. fot.

Lothar R. Just
Film – Jahrbuch 2002
Munchen, Wilhelm Heyne Verlag 2002, 719 s.

Filmová ročenka 2001
Praha, NFA 2002, 550 s.

Dorothy Viljoen
Art of the Deal. The Essential Guide to Business Affairs for Television and Film Producers (2. vydanie)
London, PACT 1997, 250 s.

Ferdinand de Saussure
Kurs obecné lingvistiky
Praha, Academia 1996, 468 s.

Petr Žantovský
Století Otakara Vávry
Praha, Votobia 2001, 77 s.

Tomáš Kulka
Umění a kýč (2. rozšírené vydanie)
Praha, Torst 2000, 292 s.

Cine Español 2001
B.m.v., Ministerio de Educación Y Cultura 2002, 358 s.

Zpráva o české kinematografii v roce 2001
Praha, MK ČR 2002, 52 s.

Rudolf Sloboda
Do tohto domu sa vchádzalo širokou bránou
Zobrané poviedky 1. (1958 – 1968)
Levice, Koloman Kertész Bagala - L.C.A. Publishers Group b.r.v., 235 s.

České filmy
Katalog 1991 – 2001
Praha, Asociace producentů v audiovizi 2002, 236 s.

Ján Jamnický v pamäti súčasníkov (Spomienky) 4. zv.
zost. Ján Sládeček
Bratislava, Divadelný ústav 2001, 384 s. + čb. fot.

Denis McQuail
Úvod do teorie masové komunikace (2. vydanie)
Praha, Portál 2002, 448 s.

Andrea Gavačová
Reklama a produkcia televízneho reklamného spotu
Bratislava, VŠMU 2002, 135 s.

Výpožičné hodiny (knižnica SFÚ):
Po.: 9.00 - 12.00 hod., Ut.: 14.00 - 16.00 hod.
St.: 9.00 - 12.00 hod. a 14.00 - 16.00 hod., Št.: 14.00 - 16.00 hod., Pi.: voľný deň

FILM.SK 11
mesačník o filmovom dianí na Slovensku
2002 www.filmsk.sk

kalendárium

premiéry

klubotéka

rozhovor

niečo z všmu

téma

filmové novinky

festivaly

recenzia

profil

ohlasy

rebríčky a jubileá

programy

vybraných

premiérových kín

a filmových klubov

na miestach:

knihkupectvá:
Artforum
EX LIBRIS
Perfekt
Radosť Bardejov

filmové kluby:
FK ic.sk
FK Nostalgia
FK 901
FK 903
FK Univerzita Nitra
FK Tatra Košice
FK Freska 904 Bardejov
Klub filmového diváka Prešov

premiérové kiná:
Hviezda

Mladosť

vrátnica VŠMU
knižnica SFÚ

kino Aero Praha (ČR)

SLOVENSKÝ FILMOVÝ ÚSTAV
SLOVAK FILM INSTITUTE

ISSN 1335-8286
11
9 771335 828003

Film.Sk je registrovaný MK SR pod reg. č. 2220/99